

Kristiansand
kommune

Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen

Tilstandsrapport 2021

Innhold

Innledning.....	4
1 Rapportens oppbygning	4
2 Barnevernleders vurdering av status for virksomheten	5
3 Beredskap og krisehåndtering under koronapandemien.....	6
4 Presentasjon av virksomheten og nøkkeltall.....	7
4.1 Barnevernfaglige prinsipper.....	7
4.2 Organisering	7
4.3 Organisering - avdelinger	9
4.3.1 Avdeling barnevernvakt/mottak og Alarmtelefonen 116111	9
4.3.2 Avdelingene i Familiens hus og Ungdomsavdelingen (+16)	10
4.3.3 Avdeling for spesialiserte tiltak	12
4.3.4 Avdeling for barn under omsorg	13
4.4 Organisering - øvrige prosesser og områder	14
4.4.1 Hastelag og akutt familieteam (AFT)	14
4.4.2 Ettervern	15
4.4.3 Beslutningsprosess i alvorlige saker.....	16
4.4.4 Familieråd	17
4.5 Aktivitet	17
4.5.1 Tjenesteprofilen for Kristiansand kommune.....	18
4.5.2 Meldinger til barneverntjenesten	19
4.5.3 Undersøkelser.....	23
4.5.4 Hasteflyttinger	26
4.5.5 Barn og unge med barneverntiltak.....	27
4.5.6 Hjelpetiltak og omsorgstiltak.....	28
4.5.7 Barn og ungdom som bor utenfor hjemmet	30
4.5.8 Unge voksne som mottar ettervern.....	33
4.5.9 Aktivitetsutvikling i barneverntjenesten.....	33
5 Årets aktiviteter og resultater	34
5.1 Strategi for kvalitetsutvikling - tjenesteplan	34
5.1.1 Tjenesteplan 2021-2024 - status 2021	35
5.2 Samhandling	38
5.2.1 Oppvekstreform.....	39

5.2.2	Bedre tverrfaglig innsats (BTI).....	41
5.2.3	Samhandlingen i Familiens hus.....	41
5.2.4	Samhandling med eksterne.....	43
6	Styring og ledelse.....	44
6.1	Fagutvikling og administrasjon	44
6.1.1	Internkontroll, kontroll og tilsyn	45
6.2	Nøkkeltall - økonomi og drift.....	46
6.2.1	Økonomistatus for 2021	46
6.2.2	Omstilling mot oppvekstreformen	47
6.3	Nøkkeltall - HR og HMS	48
6.3.1	Arbeidsmengde	48
6.3.2	Sykefravær.....	48
6.3.3	Turnover og rekruttering	49
6.3.4	Kompetanseutviklingsplan.....	50
7	Vurdering av fremtidsutsikter	50
7.1	Oppvekstreform.....	50
7.2	Familiens hus	51
7.3	Mangel på fosterhjem.....	51
7.4	Digi Barnevern	51
7.5	Barn og unge med rettigheter etter flere lovverk.....	52
7.6	Barn og unge med psykisk uhelse.....	52
7.7	Åpenhet og deltakelse.....	52
7.8	Korona	52

Innledning

Barneverntjenesten er en lovpålagt tjeneste som gir rettighetsfestede tiltak til barn, unge og deres familier. Samfunnsoppdrag, mandat, ansvar og oppgaver er nedfelt i lov om barneverntjenester. Barneverntjenesten skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Barneverntjenesten skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse og at alle barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår, jf. lov om barneverntjenester § 1-1.

Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen vil bidra til et åpent barnevern blant befolkningen, samarbeidspartnere, i samfunnsdebatten og overfor politisk ledelse som barneverntjenestens eiere i kommunen. Som del av dette fremlegges tilstandsrapport for 2021, jf. barnevernloven § 2-1 siste ledd. Dette er femte året det fremlegges en slik tilstandsrapport. Rapporten er viktig for åpenhet og dialog om prioriteringer og forventinger til barneverntjenesten.

Nasjonalt er det stort fokus på barnevern og barn og unges oppvekstvilkår, og det har både kommet og kommer endringer i regelverk og praksis. I 2021 har flere sektorer i kommunen hatt fokus på forberedelser til oppvekstreformens ikrafttredelse i 2022.

Tilstandsrapporten baserer seg på nøkkeltall og styringsdata fra det foregående året for Kristiansand, Lillesand og Birkenes, og viser utviklingstrekk over tid. Dette for å se sammenhenger i et større og mer helhetlig bilde, samt danne et grunnlag å bygge videre på i fremtidige tilstandsrapporter.

1 Rapportens oppbygning

Tilstandsrapport for 2020 for Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen ble fremlagt for politisk behandling i bystyret i januar 2022. Merknader fra behandlingen er forsøkt besvart i denne rapporten. Oversikt over hvor de ulike merknadene er svart ut finnes i eget kapittel i Oppvekstsektorens kvalitetsmelding.

Rapportens disposisjon og oppsett er utformet med utgangspunkt i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) sin veileder for tilstandsrapportering, interne verktøy for virksomhetsstyring, styringsdata i fagsystemer og indikatorer rapportert til nasjonale myndigheter (inkludert data som også anvendes i Bufdirs «kommunemonitor»).

Nøkkeltall og data som presenteres er, i størst mulig grad, utarbeidet slik at man kan sammenligne disse med ASSS-nettverket (Kristiansand kommune) og landet for øvrig. I flere tabeller og figurer vil det være tidslinje, slik at man kan følge utviklingen.

2 Barnevernleders vurdering av status for virksomheten

Barnevernet i Norge har hatt et økt fokus rettet mot seg de senere år. Oppvekstreformen som trådte i kraft 01.01.22 og den nye barnevernloven som trer i kraft i sin helhet i 2023 har stor betydning for fremtidige innsatsområder i alle kommunene. Reformen er ment å styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats. Den nye barnevernloven skal bidra til bedre barnevernfaglig arbeid og styrke barn og foreldres rettssikkerhet. Barneverntjenesten vil få større krav til utførelse av de barnevernfaglige oppgavene både med tanke på kapasitet og kompetanse. I tillegg har det de siste årene kommet flere avgjørelser fra Den europeiske menneskerettighetsdomstol (EMD) og Høyesterett som vil medføre endret praksis på flere områder. Et av de sentrale tema her er midlertidighet når barn flyttes fra biologiske foreldre, og samværsordningen mellom biologiske foreldre og deres barn.

Kristiansand kommune har over flere år jobbet med innsatsområdene i oppvekstreformen. Noen eksempler på dette:

- Utarbeidelse av tilstandsrapport, i den hensikt at politikere både kan holde seg oppdatert på barnevernsfeltet og prioritere innsats. Dette er gjort siden 2017.
- Etablering av Familiens hus i 2016.
- Barnets stemme og brukarmedvirkning har hatt stort fokus siden 2014.
- Innføring av BTI (Bedre tverrfaglig innsats) i 2018.
- Satsing på bruk av metoden familieråd. Dette er styrket fra 2021 ved ansettelse av egne familieråds konsulenter.
- Kompetanseheving i barneverntjenesten på metoder innen endringsarbeid til foreldre som har behov for styrking av omsorgskompetanse og foreldreferdigheter.
- Vridning av ressursbruken fra kjøp av private tiltak til å etablere tiltak i egen tjeneste.
- Reduksjon i antall barn hver enkelt kontaktperson jobber med, slik at det er mulig å gjennomføre lovpålagte oppgaver på en forsvarlig måte og etablere relasjon til både barn og deres foreldre.

Når det gjelder avgjørelsene fra EMD og Høyesterett har disse krevd endring av praksis og ikke minst endring av holdninger hos oss alle. Vi opplever at vi er i et paradigmeskifte når det gjelder barnevernsarbeid, kanskje spesielt innen fosterhjemsarbeid, som i større grad fremover vil ha mer innsats på hjelpetiltak rettet mot biologiske foreldre, og tilrettelegging for så gode samvær som mulig. Tema som tilknytning, stabilitet og ro for barn og ungdom, har tidligere hatt hovedfokus i mye av arbeidet som gjøres på fosterhjemsområdet. Fremover vil det i større grad, så langt det lar seg gjøre ut fra barnets beste, fokuseres på tema som midlertidighet og opprettholdelse av biologiske familiebånd.

Barneverntjenesten har også i 2021 opprettholdt den kritiske samfunnsfunksjonen under alle faser av pandemien, blant annet når det gjelder beredskap og tilgjengelighet overfor barn og familier. Vi har også, i stor grad, opprettholdt et høyt nivå av kvalitet i lovpålagte oppgaver, til tross for en krevende situasjon for barn og unge, deres familier og alle ansatte. Vi har høy måloppnåelse på alle lovpålagte indikatorer.

Vi har i likhet med resten av landet store utfordringer med å få fosterhjem til barna og ungdommene som trenger dette. Selv med stor innsats når det gjelder bruk av slekt og nettverk, er det svært vanskelig å få gode og stabile hjem til barn og ungdom. Vi ser muligens en utvikling som går mot mer varig kompenserende tiltak (f.eks. bruk av parallellhjem og besøkshjem).

Barneverntjenesten har fortsatt ikke høy turnover eller høyt sykefravær sammenlignet med barnevernet nasjonalt, men vi opplever fremdeles et stadig behov for nye ansatte. Dette er oftest grunnet svangerskapspermisjoner, interne flyttinger i tjenesten, langtidssykefravær, og skifte av jobb etter eget ønske fra kontaktpersonene. Skifte av kontaktperson oppleves ofte i stor grad som krevende av barn og deres familier og er en utfordring i samarbeidet med samarbeidspartnere.

Medarbeiderne i barneverntjenesten er en robust gjeng. De har vist stor grad av fleksibilitet og endringsvilje i paradigmeskiftet vi står overfor, samtidig som de ivaretar barn og unge og deres familier som har behov for innsats fra barnevernet på en meget god måte.

3 Beredskap og krisehåndtering under koronapandemien

I perioden etter at Norge stengte ned i mars 2020 ble det satt krisestab i barneverntjenesten. Det ble utarbeidet ROS-analyser for ulike scenario blant annet med tanke på prosentandel av ansatte i barneverntjenesten som ville være ute av stand til å jobbe, fordi de eller deres egen familie ble satt i karantene eller isolasjon.

Barnevernets ansatte har gjennom pandemien vært definert som samfunnskritisk personell. Det har vært enighet gjennom store deler av pandemien om at ansatte må vurdere om det er nødvendig å møte barn/familier og samarbeidspartnere fysisk for å kunne utføre de barnevernfaglige oppgavene.

Barneverntjenesten har gjennom hele koronapandemien gjennomført våre oppgaver og vært på jobb – enten på kontorplassen eller i noen grad på hjemmekontor. Gjennom hele pandemien har avdeling barnevernvakt/mottak og alarmtelefonen vært operativ og fysisk til stede på kontoret.

Det er fortsatt uklart hvilke konsekvenser koronapandemien har hatt for barn og ungdom. Dette vil bli fulgt opp både i barneverntjenesten og i kommunen for øvrig.

4 Presentasjon av virksomheten og nøkkeltall

I dette kapittelet vil barneverntjenestens organisering, oppbygning og ulike avdelinger bli presentert. Det vil også bli presentert tallmateriale og utviklingstrekk ved arbeidets art og omfang.

4.1 Barnevernfaglige prinsipper

Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen bygger hele vårt arbeid på en rekke barnevernfaglige prinsipper, slik de følger av barnevernloven, grunnloven og menneskerettighetene. Dette er de viktigste av disse:

- Barnets beste, jf. barnevernloven § 4-1, grunnloven § 104 og barnekonvensjonen artikkel 3
- Barnets medvirkning, jf. barnevernloven § 1-6 og barnekonvensjonen artikkel 12
- Samarbeid med barn og foreldre, jf. barnevernloven § 1-7
- Biologisk prinsipp, jf. barnevernloven
- Minste inngreps prinsipp, jf. barnevernloven
- Rett til privatliv og familieliv, Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 8

4.2 Organisering

Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen er en av Norges største barneverntjenester. Etter kommunesammenslåingen med Søgne og Songdalen har Kristiansand kommune fortsatt vertskommuneansvar for barneverntjenestene i Lillesand og Birkenes kommune.

I 2021 hadde barneverntjenesten 174,06 årsverk fordelt på 221 ansatte.

Kristiansand hadde i 2021 akuttberedskap utenom barneverntjenestens ordinære åpningstid for alle kommunene vest og nord i Agder (Listerregionen, Lindesnesregionen, Setesdalsregionen og Kristiansandsregionen), og Barneverntjenesten i Arendal har fra 2021 driftet akuttberedskapen for kommunene øst i Agder.

Barneverntjenesten drifter også den nasjonale Alarmtelefonen for barn og unge, telefon 116 111 med chattefunksjon, på oppdrag fra Bufdir. Årsrapport 2021:

[https://www.116111.no/filer/11805_Alarmtelefonen -
_%C3%85rsrapport_2021.pdf](https://www.116111.no/filer/11805_Alarmtelefonen_-_%C3%85rsrapport_2021.pdf) Organiseringen av Alarmtelefonen og chat er

under evaluering hos Bufdir, og vi venter på tilbakemelding på hvordan dette vil bli organisert i fremtiden.

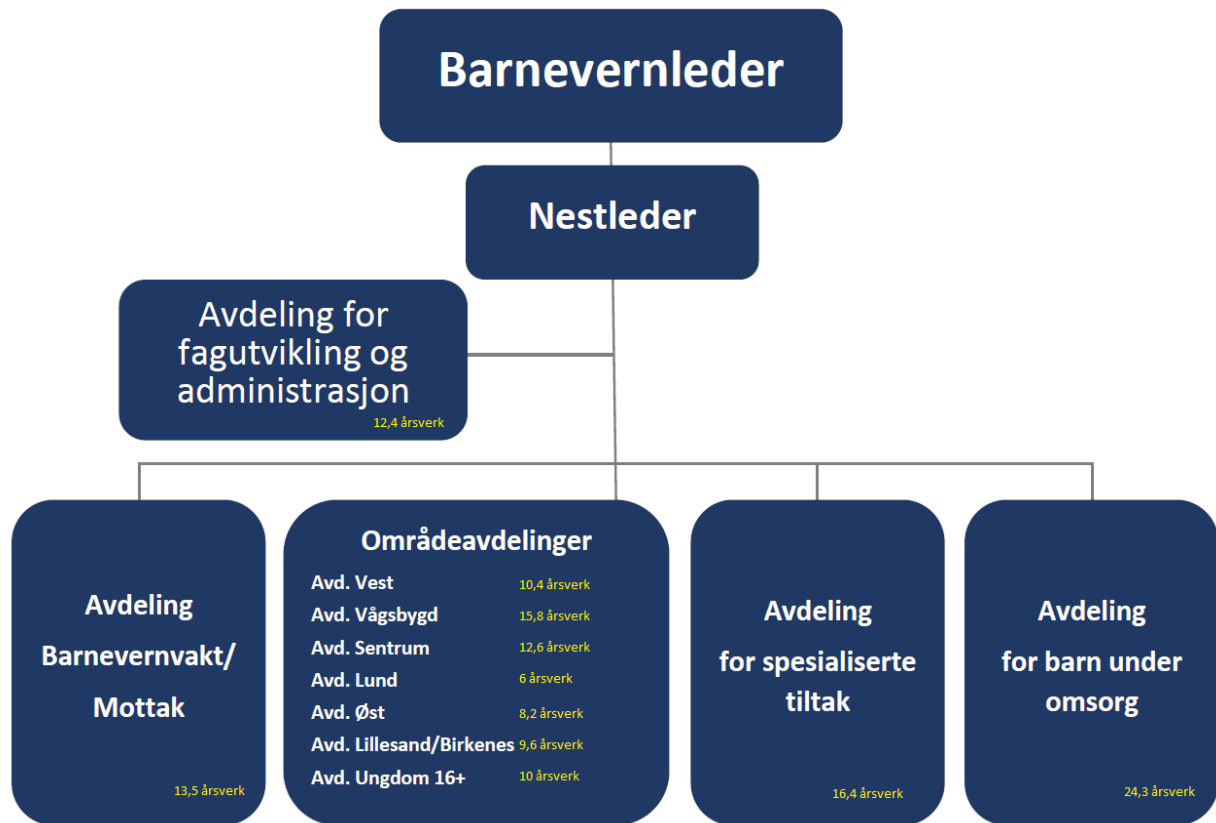
I 2021 var barneverntjenesten en aktiv part i å utvikle Universitetsbarnevern videre sammen med UiA og Bufetat, region sør. Vi tok imot 9 studenter fra sosialt arbeid i 18 ukers praksis og alle 1. års studentene fra master i barnevern i 14 dagers introduksjonspraksis i vårsemesteret. På høsten gjennomførte vi 6 dager ferdighetstrening med tredjeårsstudentene på Master i barnevern.

Barneverntjenesten deltar til en enhver tid i ulike forskningsprosjekt. I 2021 deltok vi i 2 større forskningsprosjekt. Vi har også deltatt aktivt og gitt tilbakemeldinger til Bufdir ved utarbeidelse av tre ulike rutiner og retningslinjer, blant annet ny forskrift for internkontroll i barneverntjenester.

Barneverntjenesten forvalter barnevernsarbeid etter en «blandingsmodell» hvor deler av barnevernet er spesialisert; akutt- og mottaksarbeid, tyngre hjelpetiltak og fosterhjemsarbeid. Undersøkelse og «enklere» hjelpetiltak etter barnevernloven utføres på Familiens hus (Helsehuset i Lillesand). Bakgrunnen for denne organiseringen er at deler av tjenesten ikke har behov for å være «stedbunden», mens andre deler av barnevernsarbeidet bør være lokalisert og tilgjengelig der barn, familier og nettverk bor. Utvikling og samarbeid i Familiens hus er viktige satsningsområder, da tverretattlig og tverrfaglig hjelp er svært viktig for tidlig å identifisere barn og familier som har behov for hjelp. Se mer om Familiens hus i kapittel 4.3.2 og kapittel 5.2.3.

Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen kjøper ikke saksbehandlingstjenester og i svært liten grad private tiltak. Måltrettet og helhetlig satsing på virksomme barnevernfaglige hjelpetiltak er avgjørende for å holde høy kvalitet, lovpålagte krav og for gjennomføring av nasjonal barnevernreform som trer i kraft i 2022.

Organisasjonskart for barneverntjenesten for Kristiansandsregionen

Kommentar: Avdeling for spesialiserte tiltak er nytt navn på tiltaksavdelingen. Avdeling for barn under omsorg er nytt navn på fosterhjemsavdelingen.

4.3 Organisering - avdelinger

4.3.1 Avdeling barnevernvakt/mottak og Alarmtelefonen 116111

Avdeling barnevernvakt/mottak og Alarmtelefonen er døgnbemannet alle dager i året. I barneverntjenestens åpningstid er avdelingen samlokalisert med de sentrale avdelingene i Gyldengården. Utenfor barneverntjenestens ordinære åpningstid holder avdelingen til på Tinghuset og er samlokalisert med politiet. Det planlegges at barnevernvakta og Alarmtelefonen skal flytte inn i nytt politihus i 2022. Det er også igangsatt prosess vedrørende samlokalisering av akutte kommunale tjenester på Egsjordet. Beslutning blir tatt sommeren 2022.

Avdeling barnevernvakt/mottak har ansvar for at alle bekymringsmeldinger blir saksbehandlet og håndterer henvendelser som ikke har egen kontaktperson i barneverntjenesten. Mottaket gjennomfører de undersøkelser som graderes som minst alvorlige. Mottaket gir også veiledning til private personer og offentlige samarbeidspartnere, foretar kontrollbesøk og oppfølging av barnevernssaker

utenom barneverntjenestens åpningstider. Avdelingen gir barnevernfaglig bistand til barn og deres familier ved akutte kriser utover barneverntjenestens åpningstid og bistår også i akuttsaker i øvrige avdelinger på dagtid. Avdelingen har spesialisert kompetanse på akuttarbeid og forebygging av hasteflyttinger.

Telefon 38075400 er døgnåpen. Det betyr at barneverntjenesten har «åpen dør» for innbyggere, og for samarbeidende tjenester til konsultasjon.

Tilgjengeligheten er svært betydningsfull for at barn, familier og samarbeidende tjenester skal oppleve å få svar fra erfarne barnevernsarbeidere når de trenger det, og at barn og unge får rett hjelp til rett tid.

4.3.2 Avdelingene i Familiens hus og Ungdomsavdelingen (+16)

Barneverntjenestens avdelinger på Familiens hus i bydelene Songdalen (vest), Vågsbygd, Sentrum, Lund, Randesund (øst) og Helsehuset i Lillesand, og Ungdomsavdelingen, har ansvaret for å undersøke om barn og unge har behov for tiltak etter barnevernloven. De skal også iverksette og følge opp hjelpetiltakene. Fra 2022 har barneverntjenesten også kontorplasser på Ressurssenteret på Birkenes, hvor det er ansatte til stede tre dager i uka.

Når barneverntjenesten ut fra en bekymringsmelding har besluttet at det er grunnlag for å undersøke det som kommer frem i meldingen, skal vi i inntil tre måneder (i helt spesielle tilfeller seks måneder) utrede om barnet har behov for tiltak fra barneverntjenesten og eventuelt hvilke barneverntiltak barnet trenger.

I en undersøkelse snakker barneverntjenesten med barnet og foreldrene, og besøker som hovedregel også familien hjemme. I tillegg innhentes det opplysninger fra skole, barnehage, helsestasjon, fastlege og andre instanser som kjenner barnet og foreldrene og barnets eget nettverk. Innhenting av opplysninger skjer så langt det er mulig med samtykke fra foreldre og barn over 15 år. I undersøkelsesfasen kan imidlertid barneverntjenesten innhente opplysninger også uten familiens samtykke hvis det er alvorlig bekymring for omsorgssituasjonen til barnet.

I begynnelsen av undersøkelsen utarbeider barneverntjenesten en plan for undersøkelsen. Denne planen lages sammen med familien. Planen bidrar til forutsigbarhet for familien, og hjelper barneverntjenesten med å strukturere arbeidet. Undersøkelsen skal ikke være mer omfattende enn nødvendig.

På bakgrunn av opplysningene som kommer frem i undersøkelsen, vurderer vi om barnet har behov for tiltak fra barneverntjenesten. Noen av disse tiltakene gjennomføres av avdeling for spesialiserte tiltak i barneverntjenesten.

Eksempler på tiltak som benyttes, og som barneverntjenesten har omfattende kompetanse i:

- Råd og veiledning

- Nettverksmøter
- Ansvarsgruppemøter
- Besøkshjem
- Støttekontakt
- Frivillig flytting i fosterhjem
- FFT: funksjonell familieterapi
- PMTO: evidensbasert foreldreveiledningsprogram. Veiledningsmetode til familier med barn i alderen 3-12 år som sliter med følelsesregulering og adferd i samspill med andre.
- EFST: emosjonsfokustert ferdighetstrening for foreldre
- Marte Meo
- Parenting young children (PYC)
- Barneorientert familieterapi (BOF).
- Sinnemestring: avdelingen har 8 sinnemestringsterapeuter. De driver gruppe for foreldre som sliter med sinne- og voldsproblematikk. I tillegg benyttes metoden individuelt som en del av ordinær veiledning dersom sinne- og voldsproblematikk er en del av familiens utfordringer.

Barneverntjenesten kan også benytte seg av statens hjelpetiltak som familieråd, opphold på foreldre og barn-sentre og MST (multisystemisk terapi).

Barneverntjenesten har et særlig fokus på barnets medvirkning, at barn og unge blir hørt og at deres stemme tillegges vekt. Ungdom over 15 år må samtykke i tiltak i egen sak. Dersom ungdom unndrar seg omsorg og det foreligger faglig grunnlag for å iverksette tiltak mot ungdommens eget samtykke, må saken prøves i Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker (fylkesnemnda).

Barneverntjenesten har også adgang til å fremme sak for fylkesnemnda for å pålegge hjelpetiltak rettet mot foreldrene, for eksempel om at barnet skal gå i barnehage eller at foreldrene skal motta familieveiledning.

Dersom det er behov for å iverksette tiltak utenfor hjemmet kan dette skje i form av flytting i institusjon eller fosterhjem. Fosterhjem og institusjonsplasser formidles gjennom Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) som har bistandsplikt overfor kommunene på dette området. Flytting av barn uten foreldrenes samtykke eller uten samtykke fra ungdom over 15 år må fremmes for og behandles i fylkesnemnda. Fylkesnemndas vedtak kan bringes inn for behandling i det ordinære domstolsystemet av både foreldrene og barneverntjenesten.

Alle avdelingene har utstrakt samarbeid med barnehager, skoler og hjelpetjenester i og utenfor kommunene for å sikre helhetlig hjelp og oppfølging rundt barnet. Utgangspunktet for samarbeidet skal alltid være barnet og familiens behov, samt å sikre felles innsikt i ulike tjenesters oppgaver og mandat og dermed avklare roller og ansvar i det helhetlige arbeidet rundt familien.

4.3.2.1 Særskilt om ungdomsavdelingen og ungdomsarbeid

Ungdomsavdelingen jobber med ungdom som hovedsakelig er over 16 år. Ungdommene kan bo hjemme hos foreldrene hvor barneverntjenesten enten undersøker omsorgssituasjonen eller har iverksatt hjelpetiltak. Noen barn og ungdom (både under og over 16 år) bor på institusjon enten fordi de strever med atferdsvansker, rusproblematikk eller har så store omsorgsbehov at en institusjon må ivareta den daglige oppfølgingen. Disse barna og ungdommene følges opp av ungdomsavdelingen.

Ungdomsavdelingen har stort fokus på ungdommens medvirkning og det er svært sjeldent det besluttes bruk av tvang i form av plassering etter barnevernloven § 4-24. Er det likevel nødvendig, er det ikke ofte dette skjer med motstand fra ungdommen. Det jobbes videre aktivt med å forebygge bruk av tvang på institusjoner. Det jobbes tett med ungdommene og deres foreldre og nettverk for å skape tillit og relasjon. Det er et mål at relasjonen skal bli så god at man sammen klarer å skape de nødvendige endringene som det er behov for i ungdommenes liv. Det jobbes mye med å iverksette familieråd som et ledd i å involvere det utvidede nettverket til ungdommene.

4.3.2.2 Oppfølging av ungdom som bor på egen hybel

Ungdomsavdelingen har over flere år benyttet private aktører for de mest krevende ungdommene som ikke kan bo i et ordinært fosterhjem, men som heller ikke faller inn i målgruppen for institusjon. Private aktører har også blitt benyttet i overgangen fra institusjonsplassering og til selvstendighetsgjøring i ettervernfasen.

Som et ledd i å forberede tjenesten på oppvekstreformen og de økte utgiftene (egenandel) til statlige barneverntiltak, ble det besluttet å ansette egne miljøterapeuter. Disse er ansatt for å følge opp ungdom som etableres på egen hybel både som frivillig hjelpetiltak og som ettervern. Det er ansatt tre miljøterapeuter som har fungert i stillingene i et år, dette skal evalueres i 2022. Fra mai 2021 og ut året har vi hatt 8 ungdommer med dette som tiltak.

Det ble i 2021 opprettet to hybelfamilier; godkjente fosterhjem med hybel i boligen. Disse har vært i bruk i hele 2021.

4.3.3 Avdeling for spesialiserte tiltak

Avdeling for spesialiserte tiltak (AST) tilbyr frivillige hjelpetiltak til barn og familier som har rett til og er i behov av hjelp fra barneverntjenesten. Avdelingen skiller seg fra tiltaksarbeidet på Familiens hus og Helsehuset ved at tiltakene i AST er mer spesialiserte, og settes inn der de "lettere" tiltakene ikke er tilstrekkelige. Hjelpetiltakene skal være utviklet ut fra det vi vet virker positivt for barn og unges omsorgs- og utviklingsbetingelser til enhver tid.

Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen kjøper svært lite private hjelpetiltak. Vi fokuserer på kontinuerlig tiltaksutvikling for å tilby barn og familier egne differensierte barnevernfaglige hjelpetiltak tilpasset nåtidens og fremtidens behov.

Vi prøver så langt det lar seg gjøre å treffe familier hjemme i deres naturlige og kjente omgivelser, på tidspunkt som passer for dem. Ansatte i AST har en arbeidsavtale som innebærer at familieveilederne forventes å jobbe noe ettermiddag og kveld for å imøtekomme familienes behov. På den måten slipper barn/ungdommer å ta fri fra skolen for å treffe veilederne.

Metoder vi benytter er beskrevet i kapittel 4.3.2.

4.3.4 Avdeling for barn under omsorg

Avdeling for barn under omsorg (BUO) har ansvar for å følge opp alle barn og ungdom som er under barneverntjenestens omsorg samt frivillige plasseringer som er stabile og varer over tid. Ungdom på institusjon følges opp av ungdomsavdelingen.

Ungdom skal som hovedregel ha tilbud om å bo i fosterhjemmet frem til de er ferdige med videregående eller har fullført fagbrev. Det jobbes aktivt med å koble på andre hjelpeinstanser i kommunen til de ungdommene som har behov for videre bistand fra hjelpeapparatet.

Et av avdelingens hovedområder er å vurdere og godkjenne fosterhjem til det enkelte barn. Barneverntjenesten har ansvar for alltid å undersøke og vurdere om det er noen i barnets familie og nettverk som kan ivareta omsorgen. Fosterhjem som blir formidlet fra Bufetat skal også gjennom en systematisert faglig godkjenningsprosess av kommunen.

Avdelingen har et veilederteam med to ansatte som gir veiledning til fosterhjem i de mest kompliserte sakene. Veiledning av fosterhjem er et område som det kommunale barnevernet får alt ansvar for gjennom barnevernreformen fra 01.01.2022. Det gis i hovedsak individuell veiledning til fosterhjem, fra høsten 2021 har avdelingen også tilbudt gruppeveiledning i form av TBO-F-kurs (traumebevisst omsorg til fosterhjem). Med bakgrunn i barnevernreformen og kommunens ansvar for veiledning er det opprettet 2 nye veilederstillinger som skal jobbe med individuell og gruppeveiledning av fosterforeldre.

Avdelingen har også ansvar for å rekruttere, kurse og veilede tilsynspersoner for barn som bor i Kristiansand, Lillesand og Birkenes kommune der andre kommuner sine barneverntjenester har omsorgsansvaret. Tilsynspersonene er i all hovedsak fast ansatt i Kristiansand kommune. I tillegg er noen få tilsynspersoner engasjert privat, grunnet årelang relasjon til barnet de følger opp. Fra 2022 går ansvaret for tilsynsteamet over til avdeling Sentrum.

Tilsynsteamet har foruten ansvar for tilsynsbarn fra andre kommuner, et særlig ansvar for beskyttet tilsyn etter barneloven § 43 a, og tilsyn under samvær mellom barn i fosterhjem og deres foreldre.

Avdelingen har ansvar for å ivareta barnas kontakt med sin biologiske familie og et særlig ansvar for å følge opp og tilby hjelp til alle foreldre som har mistet omsorgen for sine barn. Det er opprettet et samarbeid med familievernkontoret i Vest-Agder, da familievernet også er tillagt et selvstendig ansvar på dette området.

Gjennom veiledning og kvalitetssikring av fosterhjemmene skal vi sørge for en trygg oppvekst for barn under barnevernets omsorg. Det innebærer også å sørge for at samvær med biologiske foreldre er trygge og gode, med det formål å gi barna den utviklingsstøtten de er i behov av. Biologiske foreldre kan hevde saken sin prøvd på nytt hvert år for fylkesnemnda, og barneverntjenesten kan fremme sak for fylkesnemnda om å redusere samvær dersom dette vurderes å være til barnets beste. Dette innebærer at avdelingens ansatte i stort omfang møter i fylkesnemnda og i det ordinære rettssystemet for ny vurdering av vedtakene om omsorgsovertakelse og samværsomfang. I 2021 har en rekke saker vært behandlet med samtaleprosess i stedet for forhandlingsmøte, se eget kapittel om dette.

Fosterhjemsavdelingen har i 2021 hatt fokus på kvalitetsutvikling som ledd i implementeringen av nasjonal barnevernreform, ny rettspraksis fra EMD og oppfølging av høyesterettsdommer på barnevernfeltet, og har i 2021 gjennomført en rekke kvalitetsutviklingstiltak, blant annet utarbeidelse av foreldreplan til bruk etter omsorgsovertakelser. Avdelingen har hatt som fokusområde å implementere ny rettspraksis fra EMD og HR. Denne praksisen innebærer et økt fokus på gjenforening av barn og foreldre etter omsorgsovertakelse, samt fosterbarn og foreldres rett til samvær med hverandre.

Avdelingen følger opp ca. 230 barn som bor i fosterhjem, og ca. 200 barn som skal ha lovpålagt tilsyn.

4.4 Organisering - øvrige prosesser og områder

4.4.1 Hastelag og akutt familieteam (AFT)

Hastelag ble opprettet høsten 2019 og er videreført i en treårsperiode fra og med 2021.

Målsettingen for prosjektet er å forhindre utilsiktede flyttinger av barn og unge og bidra til å skape ro og stabilitet ved å utarbeide planer eller liknende i samarbeid med familien.

Hastelag har daglige møter. Deltagerne i hastelaget er avdelingsledere. De har ulike tiltak som kan bistå inn i familier i en periode på opptil 14 dager. Et av tiltakene er iverksetting av akutt familieteam. Hovedfokus i miljøterapeutisk arbeid er å skape ro og stabilitet i en akutt situasjon, f.eks. ved bruk av å utarbeide analyse, trygghetsplaner, akutt familieråd el. liknende i samarbeid med familien og aktuell avdeling i barneverntjenesten.

I 2021 hadde vi 42 drøftinger i hastelag. I ca. halvparten av disse ble AFT satt inn for å forhindre hasteflyttinger. Hastelaget har da jobbet målrettet i 14 dager for å dempe den akutte situasjonen slik at avdelingen har kunnet fokusere på langvarige tiltak.

Miljøterapeutene skal ha en fleksibilitet i arbeidstiden for å imøtekomme familienes behov for oppfølging i akuttfasen og for å imøtekomme ungdommer som bor på hybler. AFT jobber på oppdrag fra hastelaget.

4.4.2 Ettervern

Barneverntjenesten tilbyr ettervern til ungdom mellom 18 og 25 år som har hatt tiltak fra barneverntjenesten før de fylte 18 år. Dersom ungdom takker nei til ettervern, tar vi kontakt med dem igjen etter ett år for å høre hvordan det går og om de likevel har behov for oppfølging i form av ettervern. Ettervern kan være å videreføre tiltak som de hadde før de fylte 18 år, eller tiltakene kan erstattes med andre tiltak.

Hovedfokus er å jobbe med selvstendighetstrening og sikre at overgangen til voksenlivet blir trygt og godt. For noen vil det være aktuelt å sikre en god overgang til f.eks. Helse og Mestring v/Ungdomstjenesten.

De mest vanlige ettervernstiltakene er videreføring av fosterhjemsplassing, deltakelse i samarbeidsmøter/ansvarsgruppemøter, relasjonsarbeid i form av å sikre gode overganger til voksenlivet og overføring til andre aktuelle instanser.

Barneverntjenesten har samarbeid med Helse og mestring v/Ungdomstjenesten og Forebyggende med «Ungdomslos», for å gi ungdommer en sømløs overgang mellom ulike instanser. Vi har også samarbeid gjennom «utsatt ungdom»-møter som drøftingsarena for å sikre overgang mellom tjenestene.

Fra januar 2021 er aldersgrensen for hvor lenge man kan motta ettervern økt fra 23 til 25 år.

Ettervern tilbys av både ungdomsavdelingen og fosterhjemsavdelingen.

4.4.3 Beslutningsprosess i alvorlige saker

4.4.3.1 *Beslutningsteam*

Saker der barn vurderes flyttet ut av hjemmet, til/fra fosterhjem eller til/fra institusjon, eller svært kompliserte og langvarige saker, drøftes i beslutningsteam. Teamet er tverrfaglig sammensatt med faste medlemmer, blant annet med en ansatt i lederstilling med beslutningsmyndighet. I tillegg møter kontaktperson og avdelingsleder for saken det gjelder, og om nødvendig andre ansatte, barnevernleder, kommuneadvokat med ansvar for saken mv.

I de tilfellene beslutningsteamet beslutter å fremme sak for fylkesnemnda (omsorgsovertakelse, samværsfastsettelse, tilbakeføring mv), blir begjæring om dette skrevet av faste personer i team fagutvikling og fosterhjemsavdelingen, i tett samarbeid med kontaktperson og ansvarlig advokat for saken hos Kommuneadvokaten.

Barneverntjenesten har i samarbeid med Kommuneadvokaten gått grundig gjennom, og følger fortløpende med på, de seneste års dommer fra EMD og Høyesterett. Vi har i 2021 jobbet mye med, og jobber kontinuerlig med, å implementere endringene i vår praksis. Kommuneadvokaten har blant annet utarbeidet en veileder for barneverntjenesten med utgangspunkt i dommene.

4.4.3.2 *Samtaleprosess*

Fra høsten 2020 ble det innført mulighet for samtaleprosess i saker som fremmes for fylkesnemnda. I samtaleprosessen skal man prøve å komme til enighet før et forhandlingsmøte i fylkesnemnda. Både den offentlige og private part må samtykke til samtaleprosess. Fylkesnemndas leder er ansvarlig for prosessen, og et sakkyndig nemndsmedlem deltar. I tillegg møter biologiske foreldre og ungdom dersom de er over 15 år, deres advokat og barneverntjenesten ved kontaktperson og advokat.

En samtaleprosess kan bestå av flere møter hvor tiltak prøves ut mellom møtene, og hvor sakkyndig medlem i fylkesnemnda kan bistå underveis.

I 2021 ble samtaleprosess sluttført for 9 barn, mens prosessen fortsatt pågikk for 8 barn ved utgangen av året. Dersom det oppnås enighet om omsorgsovertakelse, samvær eller gjenforening fatter fylkesnemnda vedtak uten ordinært forhandlingsmøte. I de fleste samtaleprosesser har vi kommet fram til enighet om løsninger. Dette gir erfaringsmessig et bedre utgangspunkt for videre samarbeid mellom foreldre og barneverntjeneste til barnets beste, enn om beslutningen blir fattet uten enighet. Løsningene kan både være omsorgsovertakelse, enighet om samvær, enighet om hjelpetiltak eller at foreldrene trekker sitt krav om tilbakeføring.

4.4.4 Familieråd

Et familieråd er et møte mellom familiens private nettverk og offentlige instanser, der målet er å komme frem til en plan som skal bedre familiens, og særlig barnets situasjon. Familieråd kan brukes for alle aldersgrupper og i alle stadier av en barnevernssak

Barneverntjenesten opprettet i 2021 2 prosjektstillinger i 100 % knyttet til arbeid med familieråd i barneverntjenesten og kommunen som helhet (familieråds konsulenter). Prosjektet startet i oktober 2021 og varer i 2 år. Dette er en satsning som ses i sammenheng med oppvekstreformen.

Det ble i juni 2021 politisk bevilget kr 500.000,- til forebyggende familieråd. Tilsvarende beløp er innvilget for 2022. Midlene er lagt til forebyggende avdeling i Kristiansand kommune. Familieråds konsulentene bistår forebyggende avdeling med metodestøtte, opplæring- og implementeringsarbeid.

Det har blitt gjennomført kartleggingsundersøkelse for alle ansatte i barneverntjenesten første kvartal 2022. Resultater/funn fra denne er p.t ikke gjennomgått, men dette vil være førende for videre satsingsområder for familieråds konsulentene.

Det blir i 2022 gjennomført 4 digitale kurs i familieråd. Dette er åpent også for ansatte utenfor barneverntjenesten. Kursansvarlig er Bufetat i tett samarbeid med familieråds konsulentene.

Tabell 1: Oversikt over bruk av familieråd

	Mål for 2018	Gjen- nom- ført 2018	Mål for 2019	Gjen- nom- ført 2019	Mål for 2020	Gjen- nom- ført 2020	Mål for 2021	Gjen- nom- ført 2021
Familieråd	50	58	100	94	200	49	100	75

Kilde: Intern rapportering

Grunnet pandemien ble det gjennomført relativt få familieråd fra mars 2020 fram til våren 2021. Dette medfører at vi ikke har nådd måltallene i 2020. I 2021 er måltallene satt lavere som følge av pandemien, men vi har heller ikke nådd disse på grunn av pandemisituasjonen. Vi har sterk satsing på bruk av familieråd og har i løpet av første kvartal 2022 gjennomført 41 familieråd. Dette er et viktig satsningsområde videre.

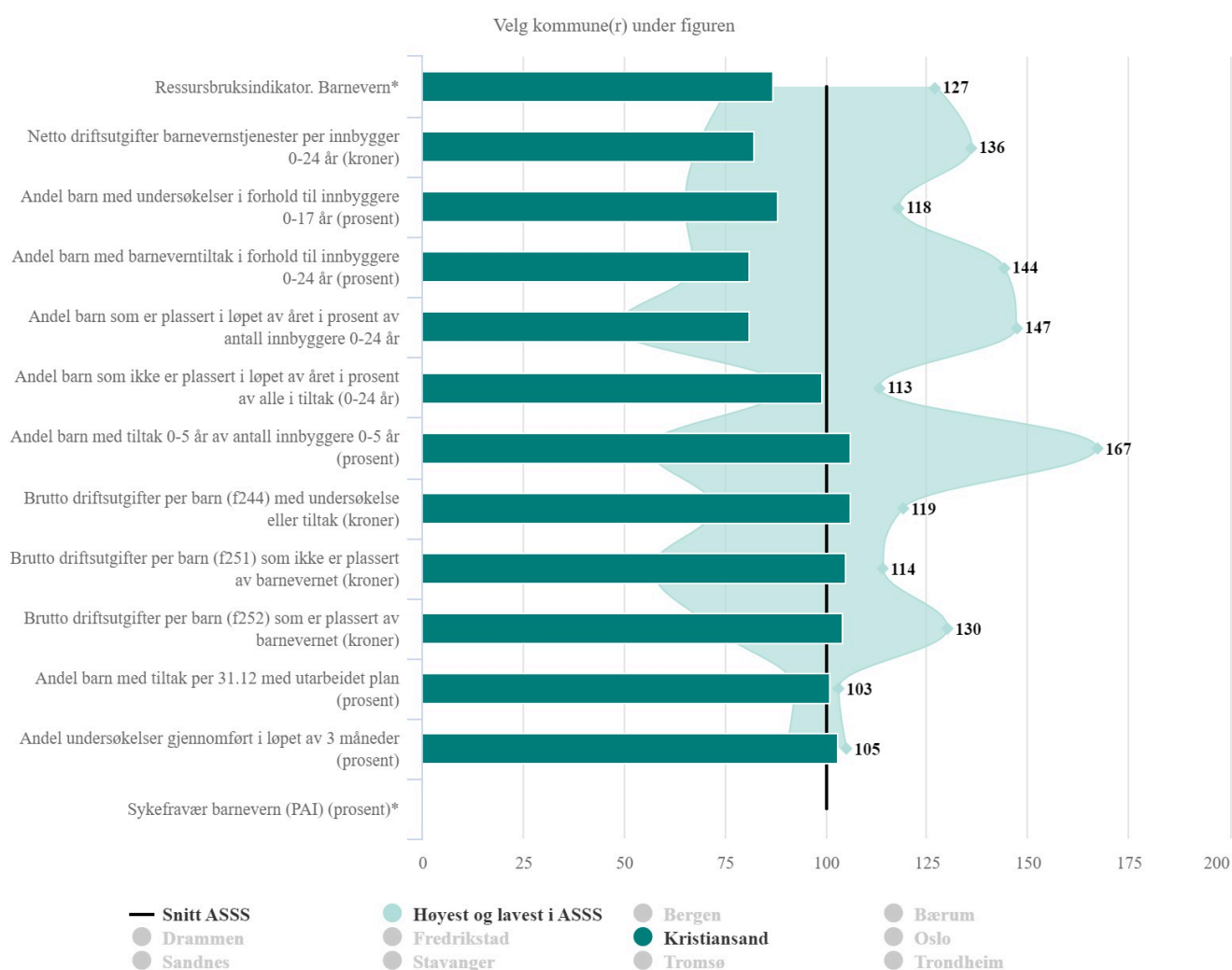
4.5 Aktivitet

4.5.1 Tjenesteprofilen for Kristiansand kommune

Kristiansand kommune er med i ASSS, et samarbeid for å bidra til læring og utvikling mellom ti av Norges største kommuner.

Figur 1: Tjenesteprofilen for barneverntjenesten, Kristiansand kommune

Kilde: ASSS-statistikker fra KS. <https://www.ks.no/asss-hjem/asss-2022/artikler/nokkeltall-og-tjenesteprofil/kristiansand/kristiansand-barnevern/>

Prioritering og behov: Kristiansand kommune har en ressursindikator på 87, noe som betyr at kommunen bruker 13 % mindre penger på barneverntjenester enn gjennomsnittet for ASSS-kommunene når det er korrigert for forskjeller i utgiftsbehov, arbeidsgiveravgift og pensjonsutgifter. Dette har etter barneverntjenestens vurdering sin bakgrunn i at vi bruker mer penger på

forebyggende arbeid; helse, PPT, fag og støttetjenester samt skole og barnehage.

Dekningsgrader: For å sikre at de mest sårbare av barn og ungdom fikk forsvarlige og gode tiltak i oppstart av pandemien og nedstenging av Norge, ble det gjort en gjennomgang av hvilke barn og familier som måtte ha tiltak i regi av barneverntjenesten og hvilke som kunne ha nytte av andre typer hjelpetiltak uten at det var vedtaksfestet. Dette gjør at antall barn innen barneverntjenesten er redusert og i 2020 og 2021 ligger kommunen under snitt på alle dekningsgradindikatorer. Andel barn som har en undersøkelse i løpet av året er 12 % lavere enn snittet i nettverket, andel barn som får barneverntiltak er 19 % lavere enn i nettverket og andel barn som er plassert er 19 % under ASSS-snitt.

Produktivitet/enhetskostnader: Brutto driftsutgifter pr. barn til drift av barneverntjenesten (funksjon 244) ligger 6 % over ASSS-snitt. Dette er en nedgang fra 2020. Brutto driftsutgifter pr. barn som ikke er plassert (funksjon 251) er 5 % over ASSS-snitt. Enhetskostnader til barn som er plassert er 4 % over gjennomsnittet i ASSS.

Kvalitet: Kristiansand ligger høyere enn ASSS-snittet på gjennomførte undersøkelser og barn med utarbeidede tiltaksplaner.

4.5.2 Meldinger til barneverntjenesten

For at barneverntjenesten skal kunne gi barn og unge riktig hjelp til rett tid, er vi avhengig av informasjon i form av bekymringsmeldinger fra andre. Hvem som helst kan melde om bekymring for et barn til barneverntjenesten.

Barnet/ungdommen selv, foreldre, familie, venner, privat nettverk og offentlig ansatte er eksempler på personer som melder. Alle offentlig ansatte, samt en rekke yrkesutøvere med profesjonsbestemt taushetsplikt, uavhengig av om vedkommende arbeider i det offentlige eller i det private, har også en *plikt* til å gi opplysninger til barnevernet i de tilfeller der det er grunn til å tro at:

- Et barn blir mishandlet i hjemmet
- Det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt
- Når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker

Opplysningsplikten innebærer en plikt til å melde fra til den kommunale barneverntjenesten ved **alvorlig bekymring**. Dette er et selvstendig og personlig ansvar. Plikten til å gi opplysninger faller ikke bort selv om man på egenhånd forsøker å avhjelpe.

Tabell 2: Oversikt over instanser som sender bekymringsmelding

Instans	2016	2017	2018	2019	2020	2021
---------	------	------	------	------	------	------

Barneverntjenesten *	25 %	28 %	26 %	22 %	16 %	16 %
Skole	12 %	14 %	12 %	12 %	12 %	10 %
Politi	8 %	8 %	9 %	9 %	10 %	14 %
Lege/sykehus	7 %	8 %	8 %	10 %	15 %	12 %
Naboer/andre voksne	6 %	6 %	6 %	8 %	10 %	12 %
Foresatte	6 %	6 %	6 %	6 %	5 %	3 %
Barnehage	5 %	5 %	7 %	5 %	5 %	5 %
Helsestasjon	4 %	5 %	4 %	5 %	4 %	4 %
Andre	25 %	22 %	23 %	23 %	23 %	25 %
Totalt antall	1 481	1 506	1 452	1528	1844	1877

Kilde: Familia meldingsrapport

Barneverntjenesten kan melde til seg selv når det har kommet melding på et av flere søsken, og vi er bekymret for søsken, eller når foreldre takker nei til hjelpetiltak etter endt undersøkelse og bekymringen fortsatt er stor for at barna lever under alvorlig omsorgssvikt.

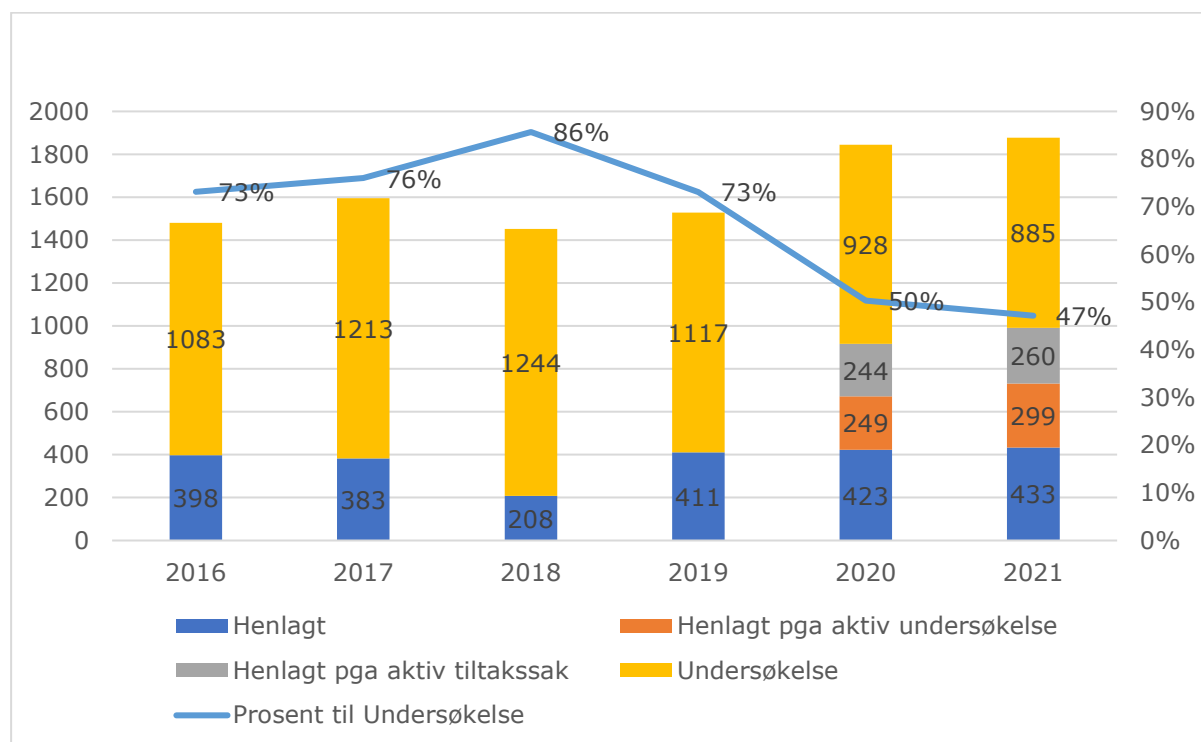
Selv om prosentandelen for meldinger fra barnehage ser lav ut, er det verd å merke seg at prosentandelen meldinger ut fra andel av barnebefolkningen er relativt lik som for eksempel skole. Barnehagene ser barna fra de er 1 til 6 år – mens man på skole har barn fra 6-18 år (inkl. videregående). Skolene vil da naturligvis stå for en større prosentandel av meldingene som kommer inn til barneverntjenesten.

Barneverntjenesten skal snarest, og senest innen en uke, gjennomgå innkomne meldinger og vurdere om meldingen skal følges opp med undersøkelser etter barnevernloven § 4-3. Barneverntjenesten vurderer meldinger daglig og graderer i forhold til behov for akutt intervensjon, behov for undersøkelse eller henleggelse av meldingen. En melding kan henlegges på ulike grunnlag:

- fordi den faller utenfor barnevernloven § 4-3
- familien blir henvist til annen instans
- overføres til barneverntjenesten i annen kommune
- ikke grunnlag for gjennomgang (f.eks. at barnet er over 18 år)
- meldingen er åpenbar sjikane
- det vurderes at meldingen ikke gir grunn for undersøkelse etter barnevernloven, da forholdet som meldes ikke er tilstrekkelig bekymringsverdig

**Figur 2: Konklusjon av bekymringsmeldinger til barneverntjenesten
2016 –2021**

Kilde: Familia meldingsrapport

Barneverntjenesten mottar stadig færre meldinger i nye saker, denne trenden fortsetter i 2021. Vi vurderer at dette har sammenheng med at andre etater som jobber med barn og unge har høy terskel for å melde, i tråd med regelverket. Samtidig kan det ha en sammenheng med at andre etater jobber bedre med barn, unge og deres familier, slik at det blir nødvendig å melde i færre saker.

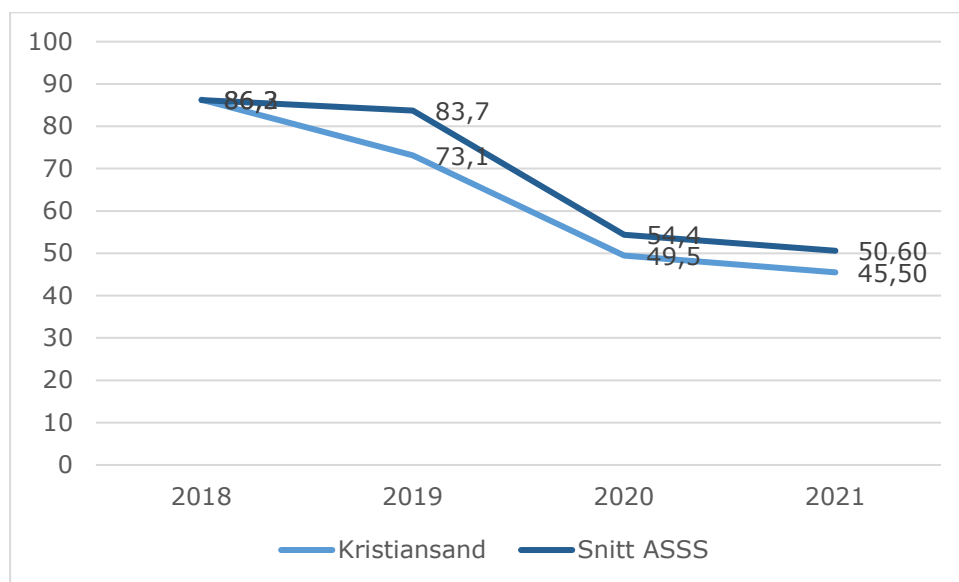
Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen tok i bruk «Nasjonal Portal for bekymringsmelding» i 2020. Dette er en felles nasjonal portal for bekymringsmeldinger for både offentlige og private meldere. Dette er et tiltak for å sikre kvaliteten på meldingene vi får, da melderne i mye større grad får automatisk veiledning i skriveprosessen, og vi får inn mye mer utfyllende meldinger.

Henleggelsesprosenten for innkomne meldinger har økt i 2020 og 2021. En viktig grunn til det er at alle meldinger fra 01.01.20 skal registreres, uavhengig av om det er nye bekymringsmeldinger eller meldinger som kommer i en aktiv sak. Aktiv sak betyr at det allerede er i gang en undersøkelse eller at familien har hjelpetiltak fra barneverntjenesten og man har vurdert at det ikke er grunnlag for å opprette ny undersøkelse.

Som vi ser av tabellen under er det samme tendens til henleggelse av bekymringsmelding i ASSS-nettverket.

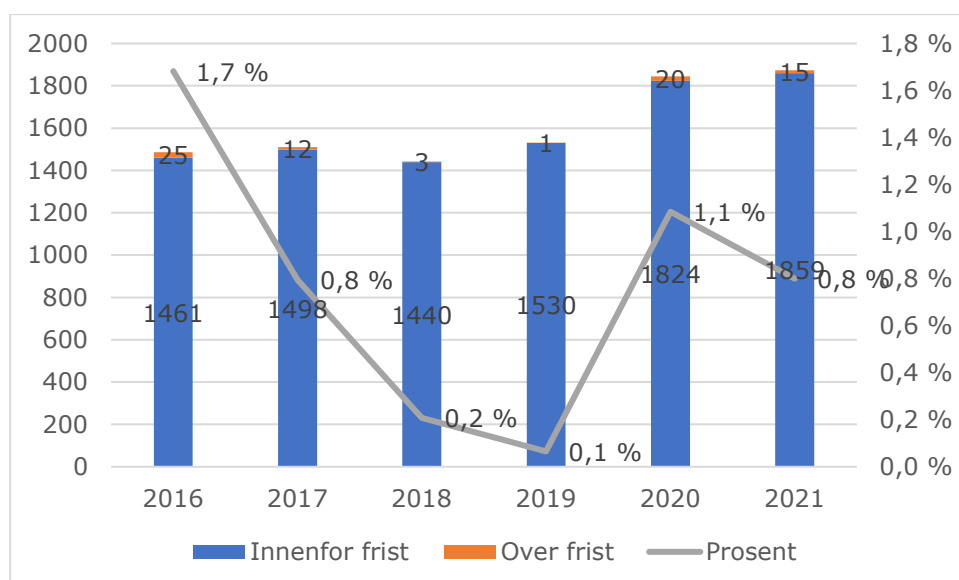

Tabell 3: Henleggelse av bekymringsmeldinger i ASSS-nettverket

Kilde: ASSS/Kostra

Figur 3: Overholdelse av frist for å avklare meldinger 2016-2021

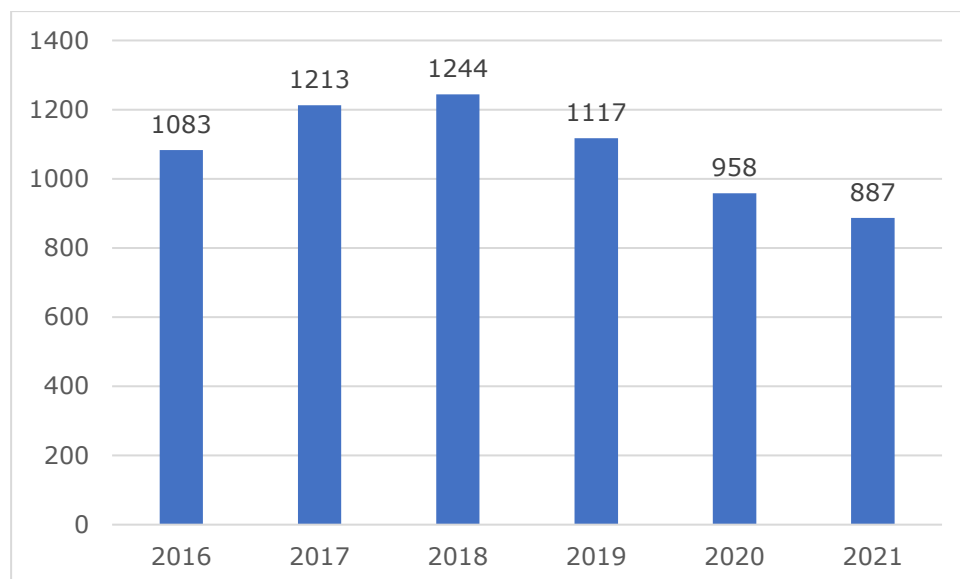
Kilde: SSB tabell 12189

4.5.3 Undersøkelser

Dersom det er rimelig grunn til å anta at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak, skal barneverntjenesten snarest og senest innen tre måneder undersøke forholdet.

Figur 4: Antall konkluderte undersøkelser pr år

Kilde: Familia US-rapport

Omfanget av undersøkelsen vil avhenge av bekymringen i den enkelte sak.

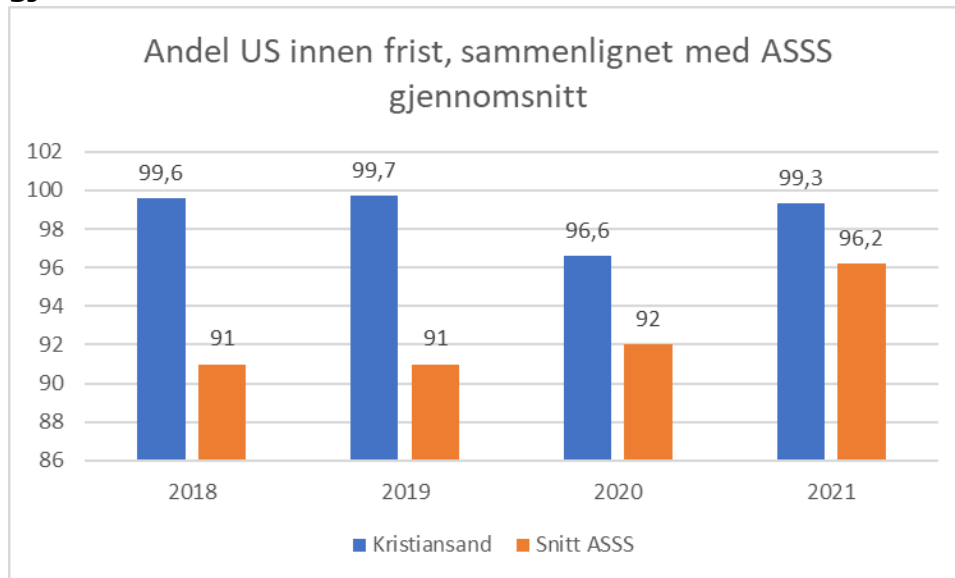
Barnet/ungdommen skal få mulighet til å medvirke i undersøkelsen, og deres syn skal følgelig alltid tas med i vurderingen i undersøkelsen. Barn og ungdom skal få informasjon om prosessen og de beslutningene som blir fattet. Foreldre og barn over 15 år er parter i saken og har blant annet rett til å se alle dokumenter i saken.

Utfallet av en undersøkelse kan være:

- Barneverntjenesten henlegger saken fordi det ikke er behov for tiltak fra barneverntjenesten.
- Barneverntjenesten iverksetter hjelpetiltak med samtykke fra foreldre og barn over 15 år.
- Barneverntjenesten henlegger saken med bekymring fordi foreldrene ikke samtykker til hjelpetiltak, og det ikke er grunnlag for å fremme sak for fylkesnemnda, selv om barneverntjenesten vurderer at familien trenger hjelpetiltak. I disse tilfellene kan barneverntjenesten beslutte at det innen seks måneder skal vurderes om det skal åpnes ny undersøkelse.
- Barneverntjenesten forbereder sak for fylkesnemnda om å pålegge hjelpetiltak, omsorgsovertakelse eller plassering på barnevernsinstitusjon uten samtykke.

Figur 5: Andel undersøkelse innen frist sammenlignet med ASSS gjennomsnitt

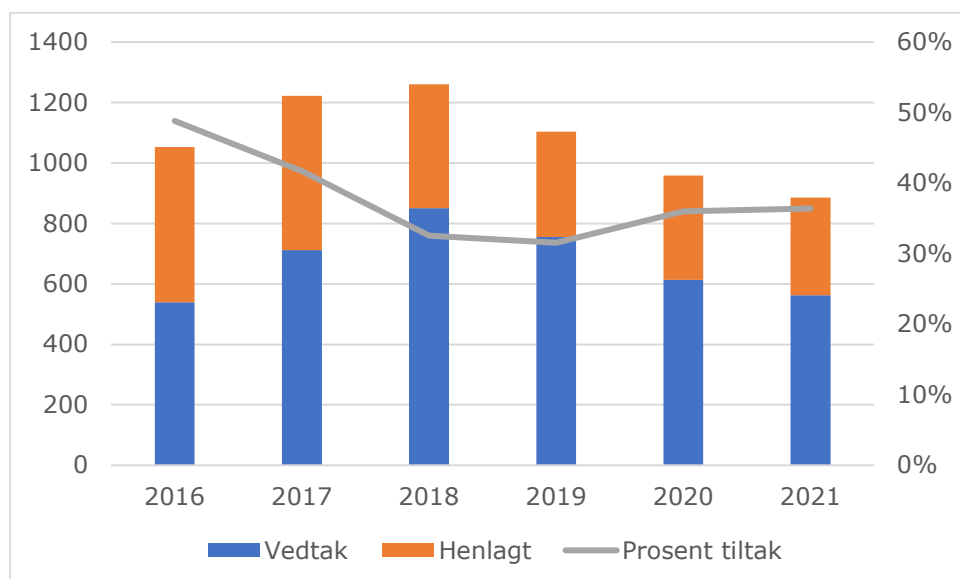
Kilde: SSB tabell 12189

De vanligste årsakene til fristbrudd er:

- Det er vanskelig å få tak i familie og barn
- Komplisert/sammensatt sak
- Foreldre eller barn unndrar seg kontakt med barneverntjenesten
- Det kommer informasjon om nye hendelser i løpet av undersøkelsen

Vi har hatt få fristbrudd i 2018 og 2019. I forbindelse med endringer i 2020 var det mangel i rutinene, som medførte noen flere fristbrudd. Dette er rettet opp i, slik at vi nå overholder fristene i tilnærmet alle tilfeller.

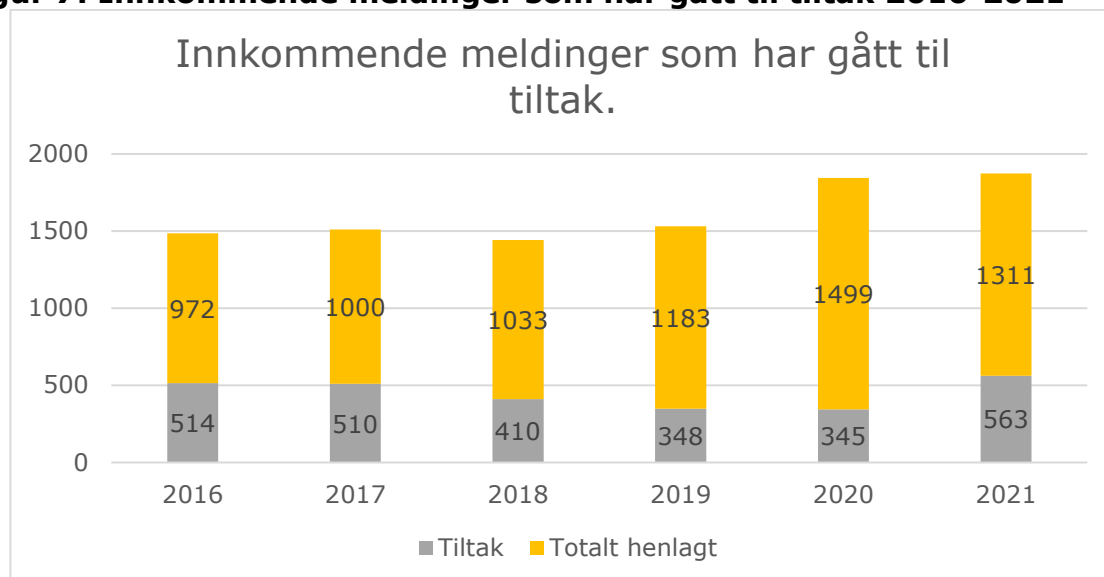
Figur 6: Konklusjon på undersøkelser 2016-2021

Kilde: Familia US rapport / SSB tabell 12861

I særlige tilfeller kan undersøkelsesfristen utvides til seks måneder. Barneverntjenesten må begrunne hvorfor det foreligger slike «særlige tilfeller». Utvidet frist vil være aktuelt dersom saken er spesielt komplisert og det av denne grunn er behov for særlig omfattende og tidkrevende undersøkelser. Særlig aktuelt vil dette være dersom familien eller ungdommen unndrar seg kontakt med barneverntjenesten.

Figur 7: Innkommende meldinger som har gått til tiltak 2016-2021

Kilde: Familia / SSB tabell 12189

Tabell 4: Oversikt over antall saker hvor barneverntjenesten har konkludert med å utvide 3 mnd. frist

2016	2017	2018	2019	2020	2021
38	30	16	48	39	22

Kilde: Familia

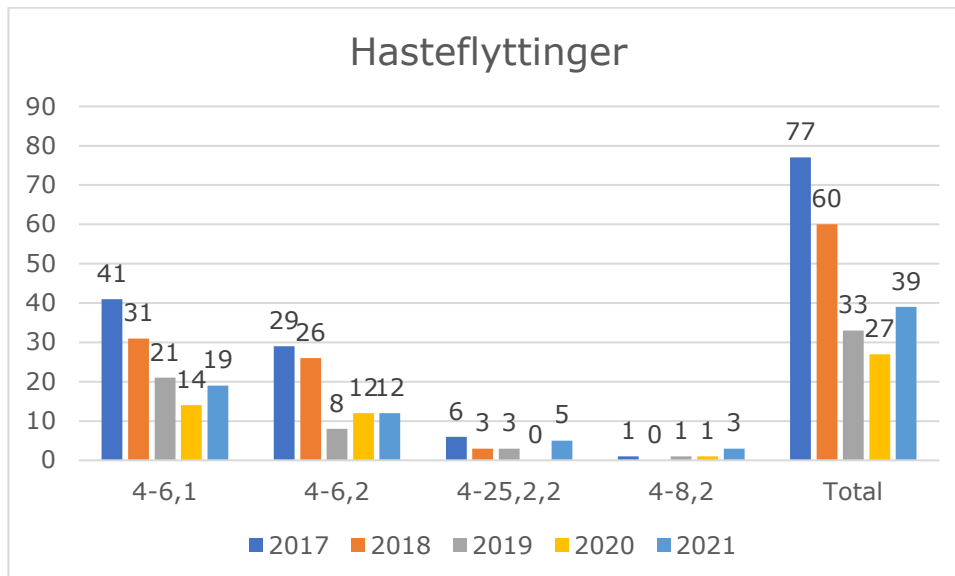
4.5.4 Hasteflyttinger

Den vanligste årsaken til at barn og unge må hasteflytte, er at de står i fare for å bli vesentlig skadelidende ved å forbli i hjemmet, for eksempel på grunn av mishandling, alvorlig vanskjøtsel eller alvorlige atferdsproblemer. Det har vært nedgang i antall hasteflyttinger i barneverntjenesten over de siste årene.

Barneverntjenesten vurderer at nedgangen har sammenheng med følgende:

- Etablering av akutt familieteam (AFT) som kan bistå når situasjoner i hjemmet er særdeles krevende
- Overkommelig mengde familier per kontaktperson/barnevernsarbeider, slik at den ansatte kan jobbe «tett på» familien og ofte klarer å fange opp utfordringer i hjemmet, slik at forebyggende tiltak kan iverksettes før det eventuelt fattes vedtak om hasteflytting av barnet.
- Mer planmessig og systematisk arbeid og samarbeid på Familiens hus
- Spesialisert tiltaksavdeling som integrert del av tjenesten – med fleksibilitet og ressurser til å bistå inn i familier når situasjonen preges av omsorgssvikt.
- Økende bruk av familieråd/nettverksarbeid også i akutte situasjoner
- Avdeling barnevernvakt har en stabil personalgruppe med lang erfaring og høy kompetanse i håndtering av akutte kriser. De jobber aktivt med å søke etter ressurser i barnets eget nettverk for å unngå hasteflyttinger utenfor nettverket.

Figur 8: Antall hasteflyttinger i løpet av året i perioden 2017-2021 m/lovhenvisning for hele barneverntjenesten

Kilde: Familia vedtak - søk

§ 4-6 (1): Gjennomgang av de 19 frivillige hasteflyttingene viser at disse har skjedd med bakgrunn i en kombinasjon av atferd hos barnet/ungdommen, vold i hjemmet og foreldre som av ulike årsaker ikke kan gi barna omsorg. I tillegg er det noen plasseringer på institusjon med bakgrunn i at barna må isoleres fordi de er smittet av covid 19 og ikke kan ivaretas av familie og nettverk. Generelt er det økt fokus på samarbeid med ungdommer og foreldre, for å forhindre tvangsplassering, noe som kan forklare økning i frivillige plasseringer.

§ 4-6 (2): Gjennomgang av de 12 hasteflyttingene på tvang viser to søskenflokker som er flyttet. Det er videre flere tilfeller av vold og barn som er flyttet på sperret adresse. Det er også flere tilfeller av ungdommer som er alvorlig psykisk syke.

Lovhenvisninger:

- Barnevernloven § 4-6, 1. ledd: hasteflytting med samtykke fra foreldre der barn er uten omsorg
- Barnevernloven § 4-6, 2. ledd: hasteflytting uten samtykke fra foreldre dersom det er fare for at et barn blir vesentlig skadelidende ved å forbli i hjemmet
- Barnevernloven § 4-25, 2. ledd: hasteflytting ved alvorlige atferdsvansker
- Barnevernloven § 4-8, 2. ledd 2. punktum, jf. § 4-9 2. ledd: foreløpig vedtak om å overta omsorg for nyfødt barn

4.5.5 Barn og unge med barneverntiltak

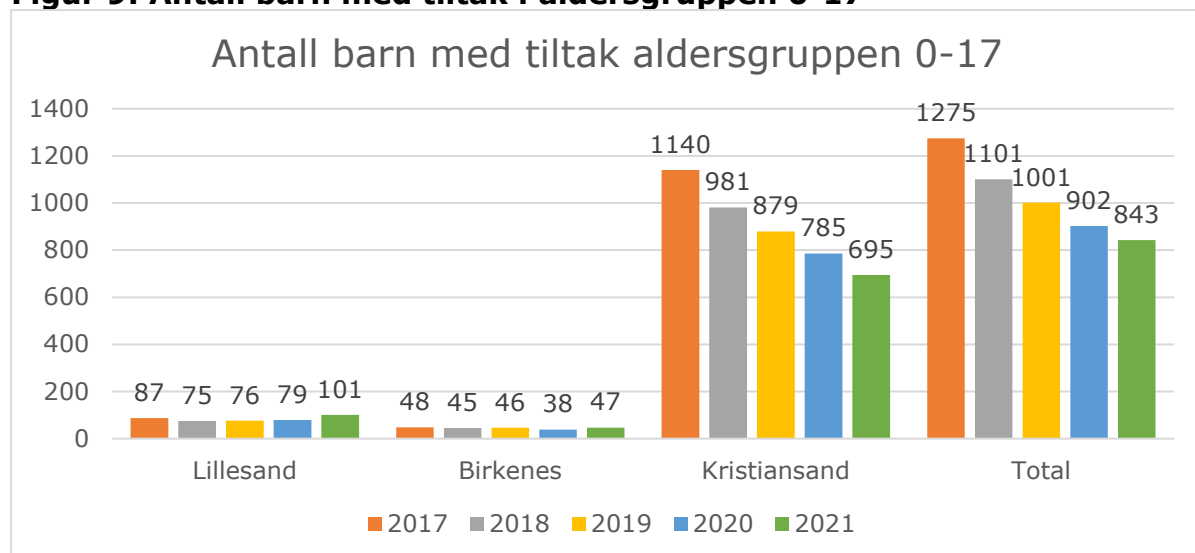
Barneverntjenesten kan iverksette ulike typer barneverntiltak etter barnevernloven med samtykke fra partene (foreldre og barn over 15 år):

- frivillige hjelpetiltak i hjemmet
- frivillig plassering utenfor hjemmet
- frivillig plassering på institusjon for behandling når barnet har alvorlige atferdsvansker

Antallet barn som barneverntjenesten i Kristiansand har hjelpetiltak for har gått noe ned siste årene. Vi har godt samarbeid med flere andre hjelpetjenester og for mange familier er det vurdert at familiene kan få hjelp fra f.eks. familieveiledere på Familiens hus, Familievernkontoret, Ungdomstjenesten eller frivillige organisasjoner.

Figur 9: Antall barn med tiltak i aldersgruppen 0-17

Kilde: SSB tabell 12238

4.5.6 Hjelpetiltak og omsorgstiltak

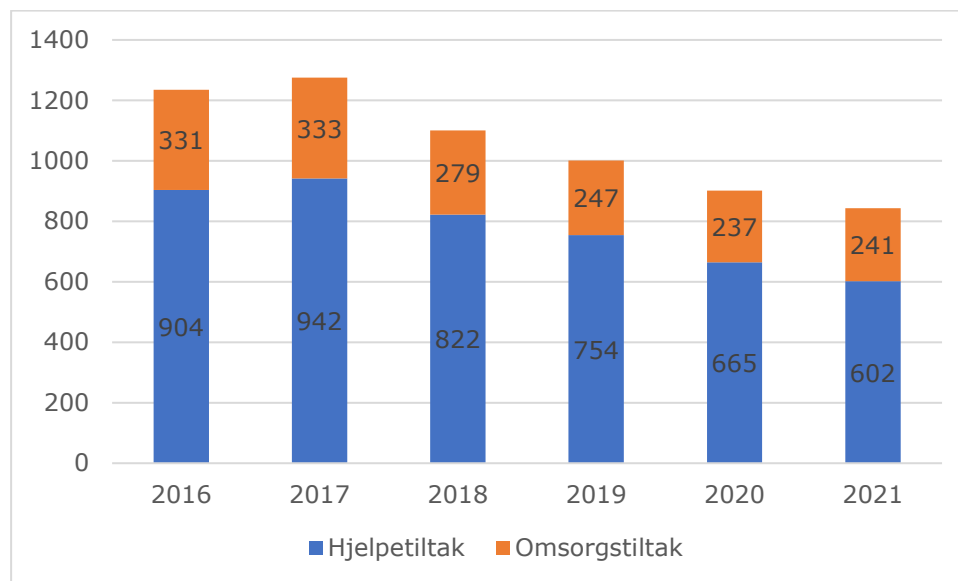
Hjelpetiltak etter barnevernloven skal ha som formål å bidra til positiv endring hos barnet eller i familien. Hjelpetiltak kan som hovedregel bare settes i verk dersom familien samtykker, men fylkesnemnda kan fatte vedtak som pålegger foreldrene å ta imot hjelpetiltak. Det er svært sjeldent barneverntjenesten iverksetter pålegg om hjelpetiltak, og i 2021 var det ingen slike saker til behandling i nemnda fra Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen.

Omsorgstiltak er gjeldende når barneverntjenesten har overtatt omsorgen for barnet etter vedtak i fylkesnemnda jf. barnevernloven § 4-12, eller ved frivillig plassering etter barnevernloven § 4-4, 6. ledd.

Den største andelen av barn med tiltak, ca. 75 %, har tiltak i hjemmet. Den klart største andelen av de plasserte barna bor i fosterhjem. Begge deler er i tråd med tjenestens ønskede profil.

Figur 10: Fordelingen av hjelpetiltak og omsorgstiltak 0-17 år i løpet av året i perioden 2016-2021

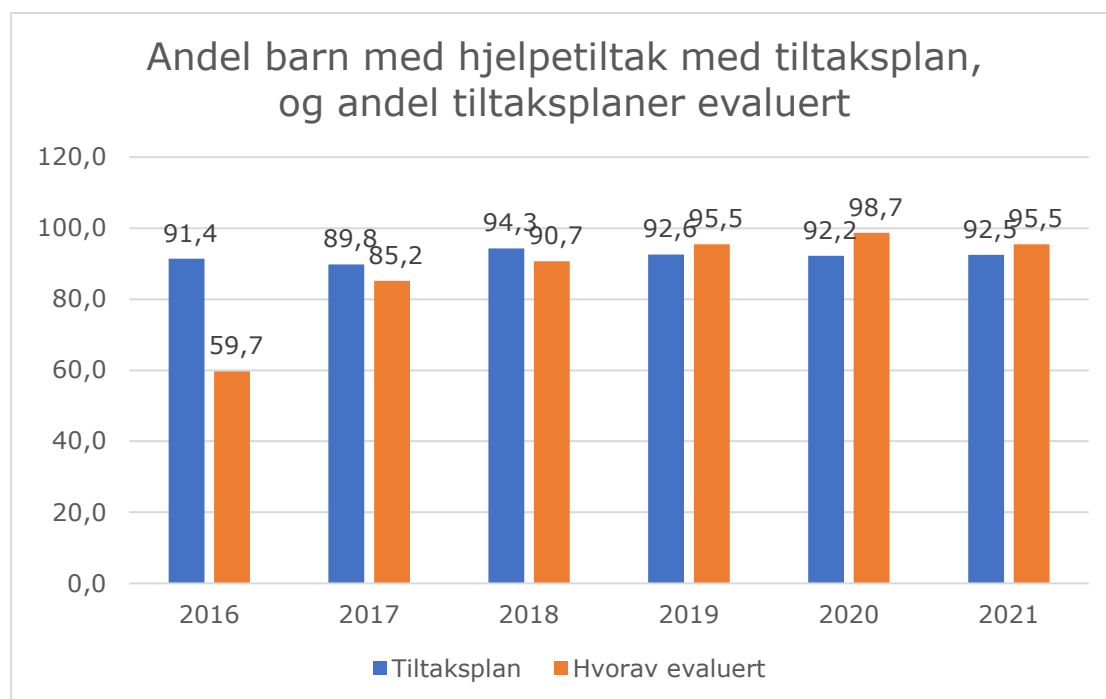
Kilde: SSB tabell 12275

Når det fattes vedtak om **hjelpetiltak** etter barnevernloven, skal barneverntjenesten utarbeide barnets plan (tiltaksplan). Barneverntjenesten skal følge med på utviklingen og vurdere om hjelpen er virksom eller om man må endre tiltakene. Barnets plan skal evalueres regelmessig og våre interne prosedyrer tilsier at disse skal evalueres kvartalsvis. Barnet/ungdommen og foreldrene skal medvirke og påvirke utarbeidelsen og evalueringen av planen i den grad barnets alder og modenhet tilsier det.

Når barneverntjenesten **overtar omsorgen** for et barn, skal det utarbeides tiltaksplan og omsorgsplan. Omsorgsplaner utarbeides for lang tid, men suppleres ofte av mer konkrete handlingsplaner. Disse skal evalueres jevnlig. Omsorgsplanen skal synliggjøre barneverntjenestens plan for barnets fremtid når det gjelder bosted, vurdering av gjenforeningsformålet og relasjon og kontakt med sin biologiske familie. I tillegg skal omsorgsplanen tydeliggjøre om barnet har særlige behov som må følges opp.

Figur 11: Andel barn med hjelpetiltak som har tiltaksplan og andel tiltaksplaner som er evaluert i perioden 2016-2021

Kilde: Bufdir kommunemonitor

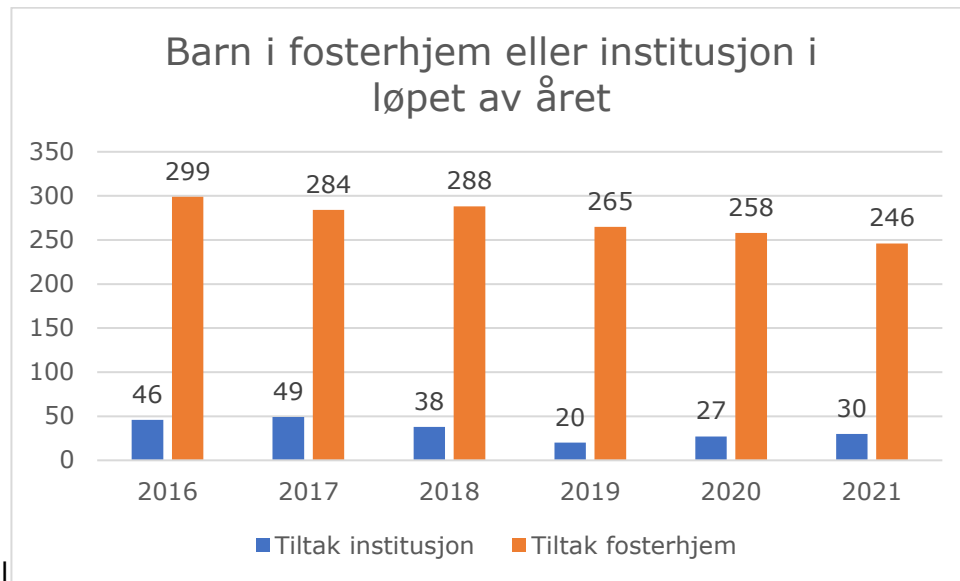
Andel barn med tiltaksplan er jevnt over høyt. Det samme gjelder evalueringen av disse.

4.5.7 Barn og ungdom som bor utenfor hjemmet

Med **fosterhjem** menes private hjem som tar imot barn til oppfostring. Til fosterforeldre skal det velges personer som har særlig evne til å gi barn et trygt og godt hjem, og som kan løse oppfostringsoppgavene i samsvar med de forutsetningene som er lagt til grunn om oppholdets varighet mv.

Det finnes ulike typer **institusjoner** i Norge. De fleste er rettet mot ungdom som målgruppe. Barn som er under 12 år, blir som regel flyttet i fosterhjem. Institusjoner tilbyr plass til ungdommer som av ulike årsaker ikke kan bo hjemme hos foreldrene eller i et fosterhjem. Noen institusjoner spesialisere seg på ungdommer med alvorlige atferdsvansker.

Figur 12: Antall barn i fosterhjem og på institusjon i løpet av året i perioden 2016-2021

Kilde: SSB

Tallene for institusjon inkluderer også plasseringer på akuttinstitusjoner. Tallet viser også til ungdom som bor på institusjon og som har vært hasteflyttet til en annen institusjon, der oppholdet har vart i noen dager eller uker. I gjennomsnitt har Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen 14-16 ungdommer på langtidsinstitusjon til enhver tid.

Det er en reduksjon av barn i fosterhjem. Barneverntjenestens vurdering er at noe av forklaringen kan være:

- vi har flere og mer treffsikre hjelpetiltak å iverksette
- ansatte har færre familier å jobbe med, slik at man i større grad kan være tett på og vurdere fortløpende behovet for mer innsats fra barnevernet og andre (hjelpetjenester og nettverk)
- det jobbes mer planmessig sammen med familiene
- tilliten blant enkelte foreldre til barnevernet er muligens noe høyere, relasjonene mellom foreldre og barnevern oppleves som tryggere og foreldre forteller i større grad hva de har behov for av hjelpetiltak for å kunne være god omsorgsgiver

Antallet barn som bor på institusjon har vært synkende de siste årene, men vi ser det har blitt noen flere i 2020 og 2021.

I all hovedsak vil det for de fleste barn og ungdommer være viktig å bo i nærheten av der de har familie, venner, skole og fritidsaktiviteter. Det legges ned mye arbeid med å finne alternativt bosted i nærmiljøet. De fleste ungdommer som bor på institusjon har hatt flere brudd i fosterhjem og man har

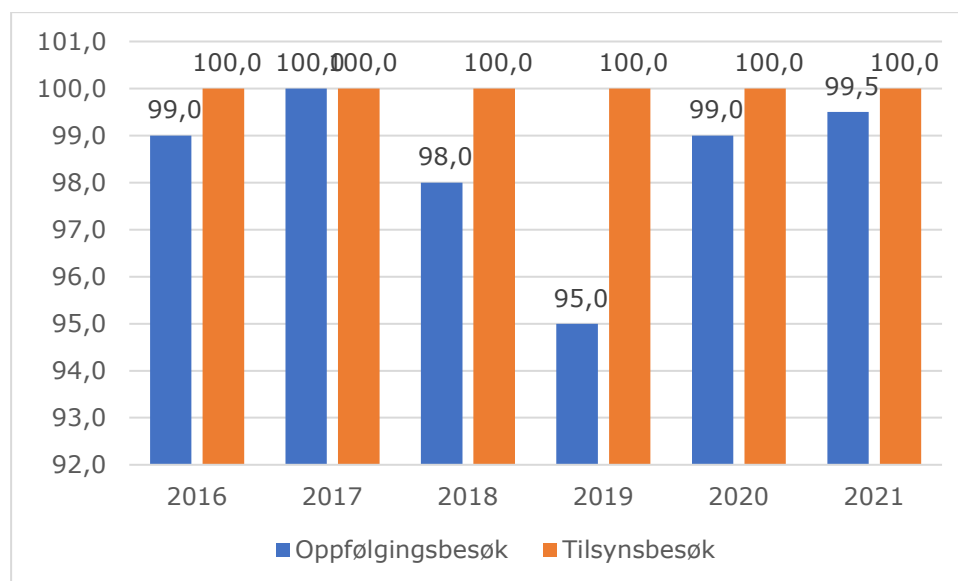

vurdert det som beste alternativ for ungdommen å ha botilbudet på en institusjon. Det er lovpålagt å følge opp barn i fosterhjem og på institusjon.

Fosterhjemsbesøk: Barneverntjenesten har en plikt til å besøke fosterhjemmet så ofte som nødvendig, men minimum fire ganger i året.

Tilsynsbesøk: Kommunen skal føre tilsyn med hvert enkelt barn i fosterhjem fra plasseringstidspunktet og frem til barnet fyller 18 år. Formålet med tilsynet er å føre kontroll med at barnet får forsvarlig omsorg i fosterhjemmet og at de forutsetninger som ble lagt til grunn for plasseringen blir fulgt opp. Kommunen skal føre tilsyn med barnet så ofte som nødvendig, men minimum fire ganger i året.

Figur 13: Oppfølgings- og tilsynsbesøk for barn i fosterhjem 2016-2021

Kilde: Bufdir kommunemonitor

Barneverntjenesten har over flere år hatt tilnærmet 100% gjennomførte lovpålagte fosterhjemsbesøk og tilsynsbesøk. Årsaken til at det ikke alltid oppnås 100% er at det er planlagt besøk på slutten av halvåret som blir avlyst av fosterhjemmet (f.eks. grunnet sykdom), slik at det blir nytt rapporteringshalvår innen besøket gjennomføres. Da vil besøket komme opp som en «mangel» i halvårsrapporteringen.

Ved nye plasseringer i fosterhjem er kravet ett besøk pr. påbegynt kvartal det første året. Det kan være utfordrende, og heller ikke nødvendigvis hensiktsmessig av hensyn til barnet, å gjennomføre der plasseringen skjer kort tid før fristen for en halvårsrapportering.

4.5.8 Unge voksne som mottar ettervern

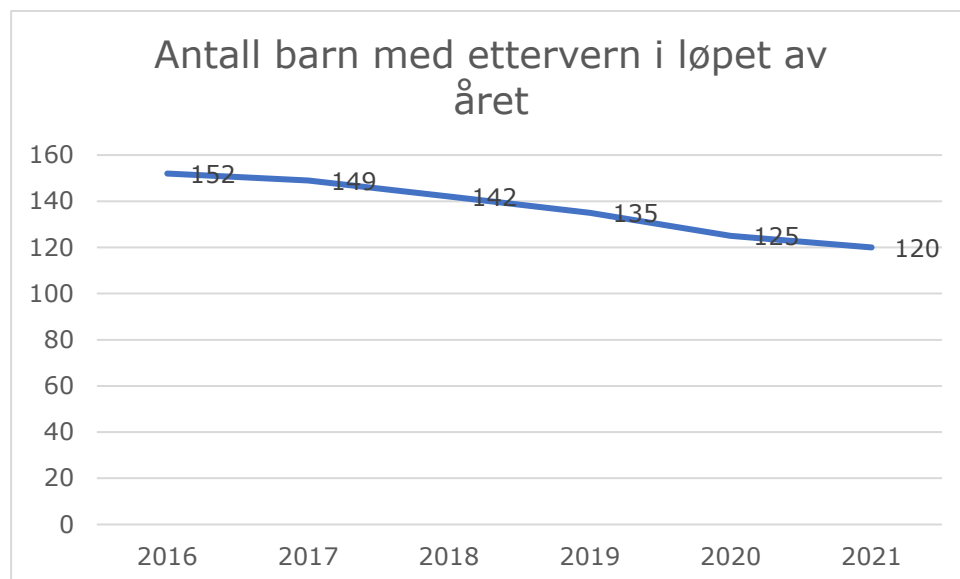
Når ungdommen samtykker, kan barneverntiltak som er iverksatt før barnet har fylt 18 år, opprettholdes eller erstattes av andre tiltak som er omhandlet i barnevernloven inntil barnet har fylt 25 år.

Barneverntjenesten tar initiativ til og tar opp temaet om behov for ettervern i god tid før ungdommen fyller 18 år. Hvis en ungdom takker nei til ettervern tar barneverntjenesten kontakt etter et halvår for å høre om ungdommen har endret mening. Ungdommen kan også selv ta kontakt med barneverntjenesten hvis denne forandrer mening.

Fra 2021 er aldersgrensen for hvor lenge man kan motta ettervern økt fra 23 til 25 år.

Ettervern tilbys av både ungdomsavdelingen og avdeling for barn under omsorg.

Figur 14: Antall unge voksne som mottar ettervernstiltak 2016-2021

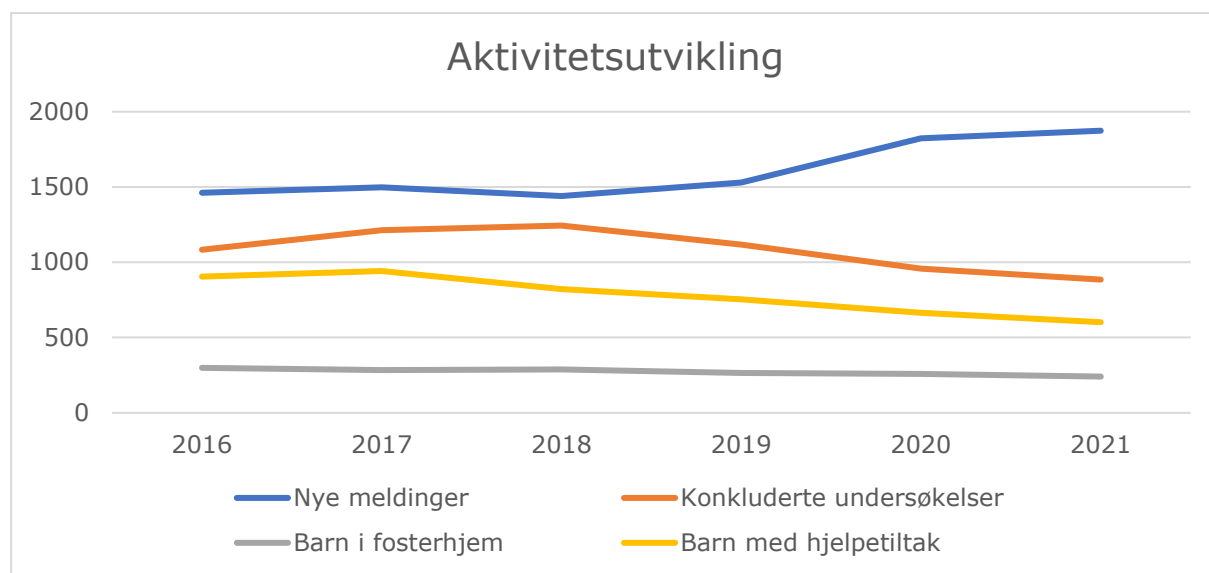
Kilde: SSB tabell 23386

I figuren vises antall med etterverntiltak pr 31.12.2021. Det totale antallet unge voksne som mottar ettervern gjennom året kan derfor være høyere, da saker avsluttet før 31.12.2021 ikke er medregnet.

4.5.9 Aktivitetsutvikling i barneverntjenesten

Figur 15: Aktivitetsutvikling – meldinger – nye undersøkelser – barn med hjelpetiltak og barn i fosterhjem

For meldinger gjelder tallene for 2020 og 2021 også melding i aktiv sak.

5 Årets aktiviteter og resultater

5.1 Strategi for kvalitetsutvikling - tjenesteplan

De siste årene har barneverntjenesten arbeidet med kvalitetsutvikling gjennom en helhetlig strategisk tilnærming. Hver strategiperiode er treårig og det utformes årlige tiltak med utgangspunkt i en felles definert tjenesteplan.

De årlige utviklingstiltakene utarbeides på overordnet nivå for hele barneverntjenesten. Hver enkelt avdeling utarbeider sine utviklingstiltak for å nå de felles overordnede målene.

Arbeidet med å kvalitetssikre det barnevernfaglige arbeidet med barn og unge er en kontinuerlig prosess. Nedenfor er en oversikt over et utvalg av gjennomførte kvalitetsutviklingstiltak i tjenesten fra 2016 – 2020.

2016	2017	2018	2019	2020
------	------	------	------	------

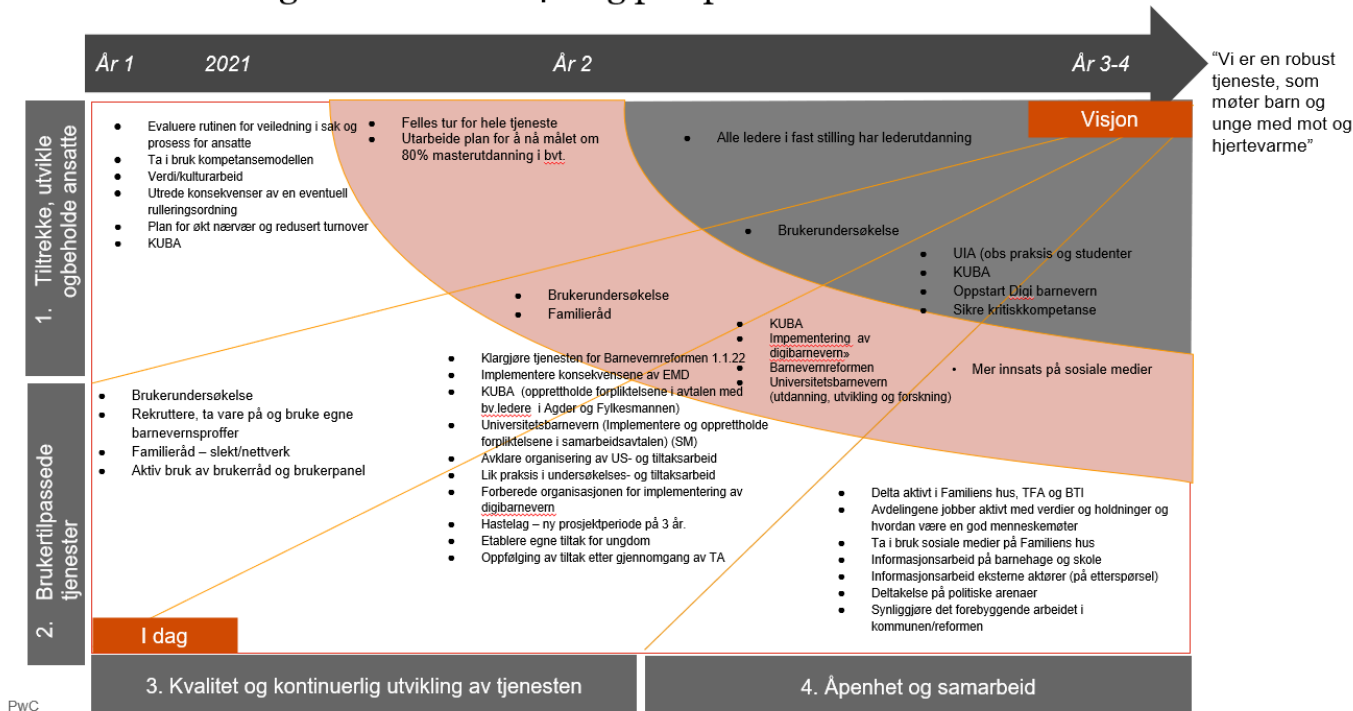
*Etablere felles barneverntjeneste med Lillesand, Birkenes, Søgne, Songdalen og Kristiansand kommune, med Kristiansand kommune som vertskommune. Fokus på arbeidsprosesser, kultur og samhandling. *Tiltaksutvikling *Etablere beslutningsteam *Etablere tilsynsteam	*Utarbeide tjenesteplan for hver avdeling. Tema: lovkrav og forsvarlig kvalitet i barnevernsaker *Arbeidsmiljø *Faglige utviklingsmål *Samarbeid	*Utarbeide og implementere strategi for kvalitet og utvikling i tjenesten med PWC. Implementere lederplattform og møtestruktur. *Tiltaksutvikling: TBO, Brøsetmodellen, opprette team for arbeid med vold i nære relasjoner. *Barnets stemme og systematisk involvering av den i alle faser. DCM. *Forvaltning: vurderinger og beslutninger inn i alle lovverk. *Tilstandsrapport presenteres for bystyre	*Oppstart av KUBA (kompetansehevingsprogram for barnevernet i Agder) *Tema: Tiltaksutvikling *Forvaltning: Oppbygging og analyse av vurdering og beslutninger. *Forberede nytt fagsystem til barnevernvalgt *Tilstandsrapport presenteres for bystyre	*Forberede iverksetting av barnevernreformen i 2022 *Tiltaksutvikling: ferdigstille tiltaksvifte i virksomheten *Forvaltning: -nye delegasjonsbestemmelser -oppfølging av Høyesterettsdommene -oppfølging av EMD (Den europeiske menneskerettsdomstolen) -GDPR -Digitalt arkiv -Digi barnevern -Digital meldingsportal
---	--	--	---	---

5.1.1 Tjenesteplan 2021-2024 - status 2021

Tjenesteplan med strategi for kvalitetsutvikling 2020-2023 ble ferdigstilt i 2020. Her ble det utarbeidet plan for mål og innsatsområder, samt årlige utviklingstiltak for tjenesten som helhet og for hver avdeling. Her følger beskrivelse av status per 2021. Som følge av koronasituasjonen har noen tiltak stoppet opp som følge av at lovpålagte oppgaver har måttet prioriteres.

Fokusområder og initiativer i et 4-årig perspektiv

1. Tiltrekke, utvikle og beholde ansatte

- Rutine for veiledning: ferdigstilles vår 22
- Lederutviklingsarbeid: påbegynt i samarbeid med personalavdelingen
- Verdi- og kulturarbeid: Egne aktiviteter på avdelingene i tillegg til deltakelse i arbeid med samarbeidspartnere.
- Fadderarbeid: gjennomført vurdering, rutine framover er at det opprettes faddere for nyansatte kontaktpersoner og ledere.
- Plan for økt nærvær og redusert turnover: tiltak for sekundærtraumatisering er delvis gjennomført, og jobbes videre med.
- Utrede konsekvens av rulleringsordning: ikke gjennomført da behovet er usikkert.

2. Bruker-tilpassede tjenester

- Brukerundersøkelse: Gjennomført høsten 21, analyser og tiltak jobbes med våren 22.
- Rekruttere, ta vare på og benytte egne barnevernsproffer: gjennomført
- Familieråd: ansatt egne familieråds konsulenter. Fosterhjem blir rekruttert fra slekt og nettverk så langt det er mulig.
- Aktivt bruk av brukerråd (barnevernsforeldre) og brukerpanel: rekruttert flere medlemmer til brukerrådet, og brukt dem i forbindelse med utarbeiding av f.eks. spørsmål i brukerundersøkelse, nye rutiner, informasjonsmateriell o.l.

3. Kvalitet og kontinuerlig utvikling av tjenesten

- Kompetansemodellen: delvis gjennomført bruk av kompetansemodellen i medarbeidersamtaler, vedt ansettelse og utarbeidelse av kompetanseplan
- Barnevernreformen: Gjennomført forberedelse av tjenesten på å ta over oppgaver fra Bufetat knyttet til fosterhjem. Gjennomført forberedelse av kommunen på oppvekstreform og satsning på forebyggende tiltak.
- Konsekvenser av EMD: Utarbeidet foreldreplan i forbindelse med omsorgsovertakelser
- Alle ansatte har deltatt på kurs om barnevernfaglige vurderinger og beslutningsprosesser, og det jobbes videre med dette i avdelingene.
- Praksis for masterstudenter: planlagt og utarbeidet rutiner for praksis våren 22 for 3. års masterstudenter
- Organisering av undersøkelses- og tiltaksarbeidet: vurdert og iverksatt deling av personalgruppa på områdene til undersøkelsesteam og tiltaksteam.
- Lik praksis i undersøkelses- og tiltaksarbeidet: utarbeidet maler for undersøkelsesarbeidet, det jobbes videre med kompetanseutvikling i tiltaksarbeidet
- Digi Barnevern: planlagt implementering og klargjøring for oppstart våren 23, dette arbeidet fortsetter inn mot igangsetting.

4. Åpenhet og samarbeid

- Deltakelse i Familiens hus, TFA og BTI: Deltatt aktivt i utvidet ledernettverk, husråd og ulike samarbeidsfora på Familiens hus.
- Ta i bruk sosiale medier på Familiens hus: ikke gjennomført
- Informasjonsarbeid i barnehager og skoler: delvis gjennomført, noe redusert pga korona. Videreføres i 2022.
- Informasjonsarbeid hos eksterne aktører: Gjennomført deltakelse på møter og seminarer til de som har henvendt seg, f.eks. sykehuset, tannhelsetjenesten og Mandal fengsel.
- Deltakelse på politiske arenaer: Gjennomført deltakelse på møter og arrangementer hvor det er viktig å formidle barnevernets mandat

5.1.1.1 Brukerundersøkelse

Som en del i arbeidet med å utvikle en brukerorientert tjeneste har barneverntjenesten gjennomført brukerundersøkelse i 2021, på samme måte som i 2020.

Undersøkelsen ble levert ut til foreldre og barn som hadde kontakt med barneverntjenesten i en 6-ukersperiode i november og desember. Den ble også delt ut til fosterforeldre og fosterbarn.

Vi fikk inn 109 besvarelser, fordelt på 20 % barn og unge, 50 % foreldre og 30 % fosterforeldre.

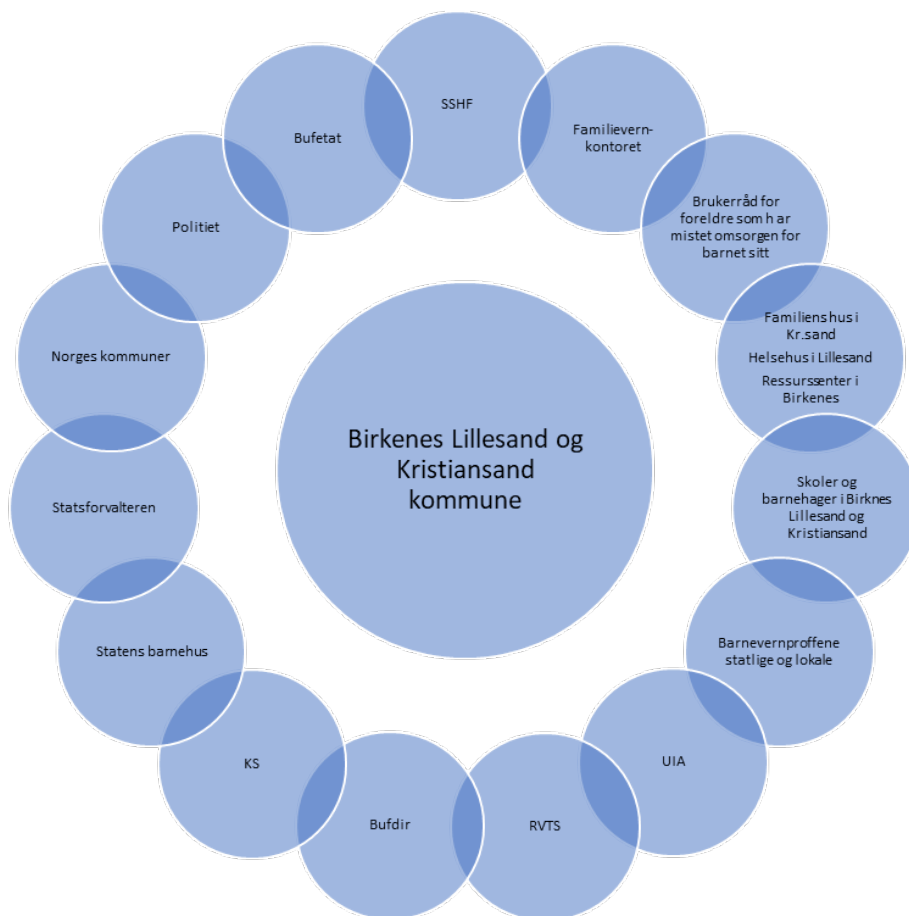
Barneverntjenestens vurdering av resultatene:

- Det er et for lavt antall besvarelser til å kunne peke på noen veldig klare trekk, men vi kan likevel ta med oss noen læringspunkter til utviklingen. Vi ser at det er viktig å jobbe for å øke deltakelsen i undersøkelsen, særlig fra barn og unge, slik at vi kan få mer valide resultater neste gang.
- Vi ser særlig at vi kan utvikle oss når det gjelder informasjon til både foreldre og barn og unge. Det etterlyses blant annet kunnskap om hvorfor barneverntjenesten jobber med familien, og informasjon om hva som står skrevet i barnevernets journaler.
- Det ser ut til at det har vært noe nedgang i barn og unges tilfredshet. Det er imidlertid alt for få besvarelser fra barn og unge til at dette kan generaliseres, men vi tar likevel med oss at det er viktig å jobbe med brukerperspektivet i den enkelte sak.

5.2 Samhandling

Samhandling og tverrfaglig samarbeid er sentralt for å sikre at barn og unge og deres familier får den oppfølgingen og hjelpen de har behov for. I tillegg til barna og ungdommene, familiene og nettverket rundt disse, har barneverntjenesten en rekke instanser vi samhandler med. Se oversikten under for noen av disse. Vi vil i det følgende trekke fram de viktigste arenaene og satsningene vi har jobbet med i 2021.

5.2.1 Oppvekstreform

Et viktig formål med barnevern-/oppvekstreformen er at kommunen får økt faglig ansvar for barnevernet. Kommunen skal også styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging, sikre mer treffsikker hjelp for barn og foreldre, og ivareta barnets rettsikkerhet på en bedre måte.

5.2.1.1 Kristiansand kommune

Både før og i forbindelse med kommunesammenslåingen har Kristiansand kommune prioritert å sette retning på det tverrfaglige samarbeidet og videreutvikle helsefremmende og forebyggende tjenester, sammen med barnehager og skoler. Kommunen har delt arbeidet med oppvekstreformen, med oppvekst som ansvarlig for det forebyggende arbeidet, og barneverntjenesten for sine ansvarsområder.

Kommunen har over flere år bygget opp tverrfaglig innsats, blant annet med BTI (se kapittel 5.2.2) og Familiens hus (se kapittel 5.2.3).

Som en del av oppvekstreformen jobber oppvekstsektoren systematisk med det forebyggende arbeidet i kommunen, og er i oppstart med å utarbeide plan for

kommunens forebyggende arbeid overfor barn og unge, jf. ny lovregel i barnevernloven § 3-1 som gjelder fra 01.01.22.

Kommunen har videre jobbet i flere år med å utvikle tiltaksvifte (LaLinea – digital løsning) som gir en oversikt over kommunens helhetlige hjelpetilbud for barn, unge og deres familier. Dette arbeidet nærmer seg ferdigstilling.

5.2.1.2 Lillesand kommune og Birkenes kommune

På Helsehuset i Lillesand og Ressurssenteret i Birkenes er det fokus på økt samarbeid mellom de ulike tjenestene, og det jobbes kontinuerlig med å øke innsatsen knyttet til samarbeid. Utover i 2022 er det flere faste samarbeidsmøter. Kontorplassene for barneverntjenesten i Lillesand og Birkenes er utvidet, og kommunene har gjort en god jobb med å legge til rette for å sikre kontorfasiliteter for barneverntjenesten. Se også kapittel 5.2.3.1 om samhandlingen på Helsehuset.

Lillesand og Birkenes har over flere år opp bygget opp tverrfaglig innsats:

- Lillesand har innarbeidet BTI som verktøy, og dette er godt etablert i kommunen. Kommunen har også utviklet et eget handlingsverktøy; "Peilemerker", for å bedre psykisk helse og livskvalitet for barn og unge.
- Birkenes har utviklet et eget verktøy; "Fra bekymring til handling", som beskriver hva man skal gjøre med bekymringer for et barn eller en ungdom. Kommunen benytter også "Peilemerker".

Lillesand og Birkenes er i gang med å jobbe sammen for å utarbeide planer for kommunenes forebyggende arbeid overfor barn og unge.

5.2.1.3 Barneverntjenesten

Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen var tidlig ute med å fokusere på å jobbe brukerrettet, med fokus på samarbeid, medvirkning og nettverk. Dette har vært viktig og et satsningsområde for barneverntjenesten i flere år, også før oppvekstreformen rettet fokus mot dette.

Barneverntjenesten har siden 2020 jobbet systematisk med forberedelser til reformen, etter milepælsplanen som ble vedtatt av barnevernleder våren 2020, og revidert våren 2021. Dette har skjedd i samarbeid med fosterhjemsforeningen lokalt og nasjonalt.

Som en del av oppvekstreformen kommer det kompetansekrav til ansatte i barnevernet fra 2031. Det er igangsatt arbeid i forbindelse med kompetanseheving i det kommunale barnevernet, og det vil bli utarbeidet en plan for behovet for eventuelle økonomiske styrkinger når dette arbeidet iverksettes.

Tjenesten har gjort en rekke konkrete tiltak beskrevet andre steder i rapporten, blant annet ansettelse av familieråds konsulenter, igangsettelse av Akutt familieteam, godkjenning av "hybelfamilier", omfattende kompetanseheving for ansatte i avdeling for barn under omsorg, og ansettelse av veiledere.

Som en del av oppvekstreformen trer ny barnevernlov i kraft fra 2023. Barneverntjenesten er i gang med forberedelser til implementering av den nye loven i tjenesten.

5.2.2 Bedre tverrfaglig innsats (BTI)

Barneverntjenesten har deltatt i BTI-arbeidet siden 2018. Det er utarbeidet strukturer både på system- og individnivå for å kvalitetssikre arbeidet i de ulike tjenestene, og overgangen mellom disse. Dette er i tråd med intensjonene i barnevern-/oppvekstreformen, og mye av arbeidet som er gjort, er sammenfallende med forberedelser til reformen.

Alle tjenestene i Familiens hus, samt alle avdelingene i barneverntjenesten, har utnevnt ressurspersoner fra sin tjeneste som skal ha ekstra innsikt i BTI-strukturen. Verktøy og ressurser er tilgjengelig på nettsiden for ansatte. Ressurspersonene er samlet i BTI-team, og det har vært gjennomført digitale samlinger i teamene i korona-perioden. Fra 2022 er teamene erstattet av nettverk, fra 0-6 og fra 6-16 år. Nettverkssamling er igangsatt fra 2022.

Se også del 1 i kvalitetsmeldingen for mer info om BTI.

5.2.3 Samhandlingen i Familiens hus

Flere tjenester i kommunen er samlokalisert i fem «Familiens hus» med ansvar for hvert sitt definerte geografiske område. Barne- og familietjenestene består av barneverntjenester, forebyggende helsetjenester barn og unge, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og enhet for fag og støtte. Flere helse- og oppfølgingstilbud til voksne er også lokalisert til Familiens hus.

Barneverntjenesten har vært på familiens hus siden 2016, dette ble revitalisert i forbindelse med ny kommune i 2020. Kommunesammenslåing medførte mer systematisk samhandling. Koronapandemien har satt utvikling og videreutvikling av samhandlingen på vent, men dette nå i full gang igjen.

Status og effekter av samhandlingen:

- Lav terskel for å drøfte anonyme saker og ta opp utfordringer mellom barnevern og helse
- Bedre gjensidig forståelse og innsikt i hverandres fagfelt og mandat
- Positiv innstilling til hvordan skape samhandling til det beste for familiene
- Fokus på at helsetilbudet er en viktig del av forebyggende barnevern

- Når helse sender bekymringsmelding blir de forespurt om å delta på oppstartsmøte i barnevernssaken. Tilbakemeldinger er at dette oppleves bra for melder og deres samarbeidsrelasjon til familien.
- Gode tilbakemeldinger fra fagmiljøene på hvordan vi har det sosialt og knyttet til trivselen i arbeidsfellesskapet på huset.
- Felles informasjonsarbeid
- Felles fagdager
- Det er utarbeidet samhandlingsrutine som er under utprøving for smidigere overganger mellom barnevern og familieveiledere i helse.
- En del av det tverrfaglige samarbeidet på Familiens hus er fast informasjonsarbeid i 3. og 8. klassene på alle skolene i Kristiansand, Lillesand og Birkenes. Helsesykepleier og ansatte i barneverntjenesten reiser rundt til skolene og informerer ut fra informasjonsopplegget "God omsorg".

Det siste året har en ansatt i barnevernet jobbet 50% på Familiens hus i sentrum med helse, med fokus på samarbeid med barneverntjenesten, i tråd med Barnevern-/oppvekstreformen. Den ansatte har hovedsakelig jobbet med problemstillinger som oppleves å være «på grensen» mellom helse og barnevern. Dette bidrar til å trygge ansatte i helse til å ta grep for å samhandle med foreldre, eller utforske mer sammen med barn, for å avklare om familien kan få tilstrekkelig støtte fra helse, eller eventuelt sikre at riktig og spisset problemstilling meldes barneverntjenesten. Problemstillinger rundt taushetsplikt/meldeplikt/oppvekstreformen skaper usikkerhet hos ansatte, og ressursen fra barnevernet oppleves som å bidra til å trygge ansatte i helse i forhold til å jobbe forebyggende barnevern.

Det oppleves sentralt for god samhandling og samarbeid at tjenestene i Familiens hus sitter samlet. Dette oppleves som positivt både for samhandlingen og sosialt. Særlig gjelder dette når lederne i Familiens hus sitter samlet. De drar stor nytte av hverandre knyttet til lederspørsmål og oppleves som et godt lederteam. De har jevnlig samarbeidsmøter og jobber godt sammen med utvikling og forbedring av samhandling og tjenester.

På de avdelingene der tjenestene sitter i forskjellige etasjer oppleves dette som utfordrende knyttet til samhandlingen.

Det oppleves også utfordrende at driften/administrasjonen på det enkelte Familiens hus tar mye kapasitet, også hos ledelsen. Dette kan være et hinder for å ha tilstrekkelig kapasitet til å jobbe med utvikling og faglige prosjekter.

Viktige suksessfaktorer for god samhandling:

- samlokalisering i samme etasje, særlig ledelse i Familiens hus
- stedlig ledelse med beslutningsmyndighet for de ulike tjenestene lokalisert på Familiens hus (både barnevern, helse og PPT). På en av avdelingene

har PPT over en periode ikke hatt stedlig ledelse. Dette er nå på plass, og det forventes mer samhandling også med disse framover.

5.2.3.1 Helsehuset (Lillesand) og Ressurssenteret (Birkenes)

På Helsehuset i Lillesand er barneverntjenesten, familietjenesten, helsestasjon og psykisk helse samlokalisert. Barneverntjenesten deltar i en rekke samarbeidstiltak og fora, blant annet SLT-møter (Samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak) for ungdom og flere faste samarbeidsmøter av ulik karakter. Det er økt fokus på samarbeid mellom de ulike tjenestene på Helsehuset.

Fra 2022 har barneverntjenesten også fått kontor på Ressurssenteret i Birkenes og er til stede der tre dager i uka. Det er økt fokus på samarbeid og deltakelse i ulike samarbeidsfora.

5.2.4 Samhandling med eksterne

Barneverntjenesten er opptatt av god samhandling med instanser både innenfor og utenfor kommunen. Videre kommer eksempler på samhandling utenfor kommunen som har vært aktuelt i 2021:

Politi: Barneverntjenesten har de seneste årene deltatt på flere overordnede samarbeidsmøter med politi og statsforvalter for å sikre god samhandling i saker om vold og overgrep. Med bakgrunn i nye retningslinjer på dette feltet fra Bufdir og Politidirektoratet har barneverntjenesten i 2021 deltatt i en arbeidsgruppe sammen med politiet og andre barneverntjenester i Agder med sikte på å utarbeide en samarbeidsavtale. Det nærmer seg ferdigstilling av dette arbeidet.

Avdeling for barn og unges psykiske helse – Sørlandet sykehus (ABUP):

Barneverntjenesten opplever at det er utfordrende for barn og unge med psykisk uhelse å få god nok hjelp der kommunen ikke kan gi tilstrekkelig hjelp, og barnet/ungdommen ikke blir tatt inn til utredning/behandling hos ABUP. Både barneverntjenesten og ABUP ønsker tettere samarbeid knyttet til dette. I 2021 har ABUP deltatt på nyansattopplæring i barneverntjenesten. I tillegg har barneverntjenesten deltatt på møter hos ABUP for å informere om vårt arbeid.

Avdeling for rus- og avhengighetsbehandling – Sørlandet sykehus

(ARA): Barneverntjenesten opplever også her at det er vanskelig for unge med rusavhengighet å få tilstrekkelig hjelp ved poliklinisk behandling hos ARA tidlig. Vi ønsker et tettere samarbeid, og en samarbeidsavtale.

Familievernkontoret i Vest-Agder: Familiekontoret er en god samarbeidspartner for barneverntjenesten, særlig gjelder dette i forbindelse med foreldrekonflikter.

Alternativ til vold (ATV): Barneverntjenesten mottar mange meldinger som handler om ulike former for voldsutøvelse. Vi har selv god kompetanse på sinnemestring, men i de tilfellene der det er behov for større og mer omfattende behandling, har vi ATV som en god samarbeidspartner.

Bufetat: Bufetat har lenge vært en viktig samarbeidspartner for barneverntjenesten. Selv om mer ansvar overføres til kommunen i forbindelse med barnevern-/oppvekstreformen, vil Bufetat fortsatt være en viktig samarbeidspartner, særlig i forbindelse med rekruttering av fosterhjem, bistandsplikt, institusjonsplasser mv.

6 Styring og ledelse

6.1 Fagutvikling og administrasjon

Ansvar for å forvalte tjenestens styringssystem på vegne av barnevernleder, er tillagt avdeling for fagutvikling og administrasjon. Dette gjelder utvikling og styring innenfor fag, økonomi og organisasjon. Avdelingen består av ansatte med ulik bakgrunn og høy kompetanse innen blant annet administrasjon og ledelse, økonomi, jus, psykologi og barnevern.

Eksempler på ansvarsområder:

- Prosessansvar i organisasjonsutvikling og kvalitetsutvikling for barneverntjenesten samlet
- Brukermedvirkning gjennom regelmessige og strukturerte spørreundersøkelser
- «Følge-med»-funksjon knyttet til utvikling og føringer innenfor fag, kompetanse, organisasjon og styring på barnevernsfeltet, eks. skrive høringsuttalelser mv.
- Bistå i konfliktløsning og debrief/veiledning for ansatte (psykolog)
- Forvalte tjenestens controller-oppgaver og fagsystem, internkontroll og dokumenthierarki
- Utarbeidelse av tertialrapporter til barnevernleder og tilknyttede kommuner i vertskommunesamarbeidet, som gir et bilde av barneverntjenestens aktivitetsdata, kapasitet og dimensjonering i tjenesten

- Bistå i utvikling og gjennomføring av barneverntjenestens kompetanseutviklingsplan, herunder nyansattopplæring
- Drift og oppfølging av innovasjonsprosjekter i tjenesten (eksempelvis forskningsprosjekter, oppfølgingsaktiviteter ved implementering av nye tiltak og metoder, Digi-barnevern-prosjektet, Universitetsbarnevern, koordinering av praksisstudenter mv.)
- Forsvarlig dokumentbehandling og dokumentflyt, samt oppfølging og utvikling knyttet til barneverntjenestens arkiv iht. gjeldende lovverk
- Koordinering og oppfølging av innsynskrav, saksbehandling av erstatningssaker (bl.a. fra voksne som i sin barndom mottok tiltak fra barnevernet)
- Skrive begjæringer til fylkesnemnd og holde oversikt og statistikk over saker for nemnda
- Koordinere klage- og tilsynssaker, utarbeide plan for regelmessige internrevisjoner, samt koordinere tilsyn fra eksterne tilsynsmyndigheter
- Drift av tjenestens beslutningsteam, der komplekse og sammensatte saker bringes inn for å vurdere hvilke tiltak som er til barnets beste, eventuelt om barnet bør flyttes ut av hjemmet
- Drift og støtte i bruk av barneverntjenestens fagsystem
- Budsjettering, oppfølging av resultat og prognoser, samt månedlig økonomistyring
- Oppfølging av HR og lønn og bistand i IA-arbeid
- Administrativ oppfølging av barneverntjenestens oppdragstakere og besøkshjem gjennom forvaltning av oppdrags- og arbeidsavtaler
- Oppfølging av besøkende barn, foreldre, samarbeidsinstanser og andre i stedlig ekspedisjon og sentralbord for barneverntjenesten
- Skrivning og utforming av årlige tilstandsrapporter for barneverntjenesten, som legges frem politisk av barnevernleder

6.1.1 Internkontroll, kontroll og tilsyn

Som en del av organiseringen av ny kommune fikk barneverntjenesten et nytt kvalitetssystem for rutiner og arbeidsprosesser - EQS. Barneverntjenesten har omfattende rutiner for alle arbeidsprosesser, disse er alle overført til EQS. Arbeid med gjennomgang, evaluering og revidering av rutiner er et kontinuerlig arbeid. I 2021 har vi gjennomgått, evaluert og revidert de aller fleste av disse rutinene, slik at EQS nå i stor grad er oppdatert.

En sentral del av barneverntjenesten er fagutvikling og kvalitetsforbedring. Som en del av dette har vi en plan for internrevisjoner fra 2019-2024. Denne revideres årlig ut fra ROS-analyser og varslede tilsyn. I 2021 har vi gjennomført internrevisjon med tema "leders oppfølging av kompliserte og komplekse saker".

Utover dette er det en rekke eksterne instanser som gjennomfører kontroll og tilsyn med barneverntjenesten, hovedsakelig skjer dette ved tilsyn fra Statsforvalteren i Agder:

- I 2021 har det vært gjennomført et større tilsyn (systemrevisjon) med barneverntjenestens arbeid med undersøkelser. Tilsynet var landsomfattende i regi av Helsetilsynet, og Statsforvalteren i Agder konkluderte med at Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen ikke sikrer at det alltid foretas forsvarlig dokumentasjon av barnevernfaglige vurderinger i undersøkelser. Statsforvalteren hadde også flere punkter med forbedringspotensiale i undersøkelsesarbeidet. Barneverntjenesten har fulgt opp tilsynet med en omfattende tiltaksplan med flere tiltak for å rette lovbruddet, og er godt i gang med dette arbeidet.
- I 2021 åpnet Statsforvalteren i Agder tilsynssak mot barneverntjenesten i 10 saker. I en av disse ble det fastslått at barneverntjenesten hadde brutt taushetsplikten. Dette er fulgt opp internt på avdelingen det gjaldt, samt i team fagutvikling, for å sikre at lignende hendelser ikke skjer igjen. 1 av sakene ble fastslått at ble håndtert på en forsvarlig måte. 5 av sakene ble avklart av barneverntjenesten selv i samarbeid med familien, og i 3 av sakene gav statsforvalter veiledning til barneverntjenesten, og avsluttet saken.

6.2 Nøkkeltall - økonomi og drift

6.2.1 Økonomistatus for 2021

Barneverntjenesten er en lovpålagt tjeneste med rettighetsfestede tiltak til svært utsatte barn og unge. Det er gjennomført flere omstillinger i barneverntjenesten de siste årene, i tråd med nasjonale føringer.

Barneverntjenestens totale årlige budsjettramme har de siste årene vært rimelig stabil, kun med styrking i tråd med lønnsveksten. Det var underforbruk i 2019 og 2020. Disse midlene ble satt på fond i påvente av den vedtatte barnevernsreformen som settes i gang fra 01.01.2022. Reformen vil medføre at kommunene må håndtere både en økning i kostnadene ved ordinære fosterhjem og egenandeler for statlige barnevernstiltak, parallelt med at det skal bygges opp sterkere forebyggende tiltak i egne kommuner for barn og familier, for å unngå utflytting fra biologisk hjem.

Tabell 5: Oversikt over budsjett i kroner fordelt på funksjon 244, 251 og 252

244: Barnevernstjeneste	251: Barnevernstiltak i familien	252: Barnevernstiltak utenfor familien
----------------------------	-------------------------------------	---

77 636 488	19 804 780	87 246 269
------------	------------	------------

Kilde: budsjett for 2021

Dette er tallene i det vedtatte budsjettet. Det må tas høyde for interne rammeendringer mellom funksjon 251 og 252.

Funksjon 244 omfatter hovedsakelig lønnsmidler til de ansatte som følger opp barn og deres familier direkte samt ivaretar lovpålagte forvaltningsoppgaver etter barnevernloven. Ansatte i administrasjon og fagutviklingsteamet lønnes også på 244.

Kostnadsnivå og fordeling mellom funksjon 244, 251 og 252 varierer mellom landets barneverntjenester, blant annet etter tjenestenes organisering internt og i de ulike kommunene.

6.2.2 Omstilling mot oppvekstreformen

En stor del av nasjonal oppvekstreform er økt økonomisk ansvar til kommunene.

- Finansieringsmodellen på barnevernfeltet endres. Refusjonsordningen mellom kommune og stat bortfaller. For 2022 får Kristiansand kommune 14 522 000 kr i kompensasjon, i tillegg til kr 1,1 mill. til kompetanseheving i forbindelse med fremtidig krav om mastergrad. Denne øker i årene fremover. Barneverntjenesten vurderer at kommunenes satsing på forebyggende tiltak vil forhindre uønsket økning i behovet for inngripende og kostnadsdrivende hasteflyttinger, flytting i institusjon og omsorgsovertakelser som vil gi større utgifter for kommunene fremover.
- Fosterhjemsstrategien kom i mai 2021. Nye anbefalinger om satser for økonomisk avlønning av fosterhjem trer i kraft fra 2022. Disse anbefalingene, som barneverntjenesten har besluttet å forholde seg til, sier at alle fosterhjem skal få utbetalt 1G (grunnbeløp) i tillegg til frikjøp. Dette innebærer at barneverntjenesten får vesentlig høyere utgifter på fosterhjemsfeltet framover.
- En del av forberedelsene har vært å kartlegge de økonomiske konsekvensene av de nye anbefalingene, knytte dette opp mot eksisterende rutiner og praksis, samt utarbeide en mal for økonomisk gjennomgang av saker i eget økonomiteam.
- Merbehov i årene fremover vil særlig gjelde:
 - økt ressursbruk til gjennomføring av lovpålagt tilsyn under samvær
 - økte krav til oppfølgings- og veiledningstilbud overfor biologiske foreldre og fosterhjem etter omsorgsovertakelse
 - kompetanseheving i barneverntjenesten for å møte kravene om masterutdanning for å arbeide i barneverntjenesten i 2031
- Økonomisk situasjon fremover tilsier videre en forsiktig økt kostnad som følge av lovendringen om å heve aldersgrensen for rett til ettervern fra 23

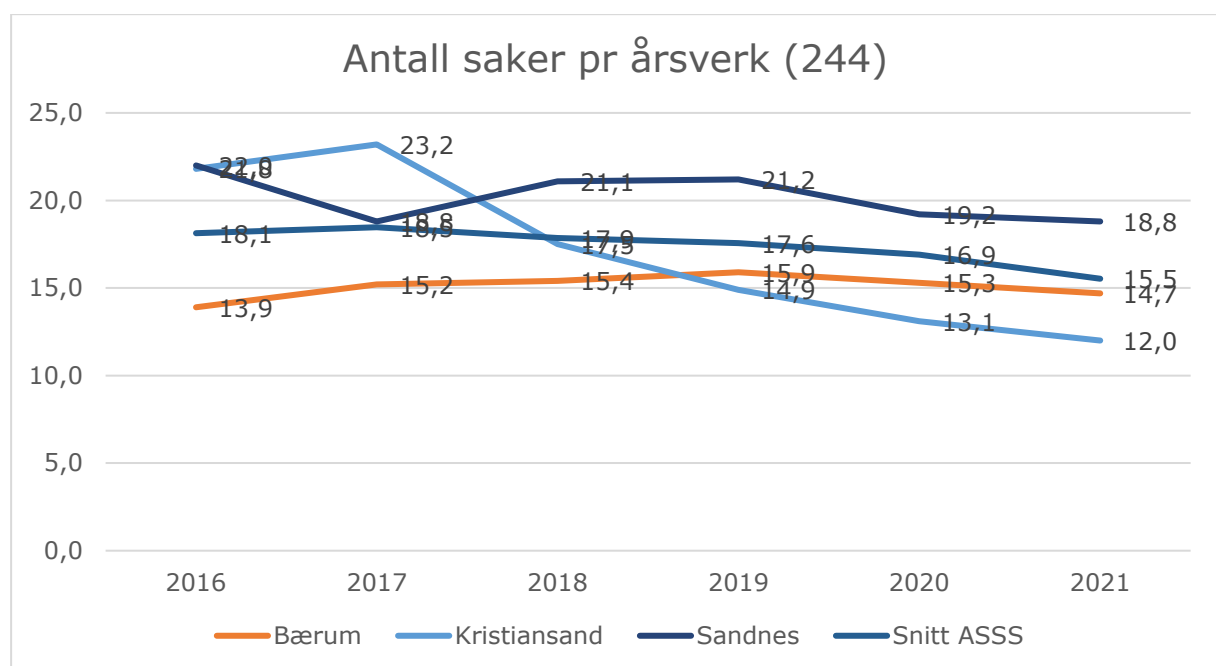
år til 25 år, hvorav sistnevnte foreløpig er kompensert i budsjettrammen for 2021.

6.3 Nøkkeltall - HR og HMS

6.3.1 Arbeidsmengde

Som tabellen viser, har kontaktpersonene i barneverntjenesten i Kristiansand blant de tjenestene i ASSS med færrest antall saker de arbeider med til enhver tid. Sakskompleksiteten er krevende, men for de aller fleste kontaktpersoner er det godt mulig å gjøre en forsvarlig og kvalitetsmessig god jobb med det antallet barn man arbeider med per i dag.

Figur 16; antall saker per årsverk (244) i perioden 2016-2021

6.3.2 Sykefravær

Barneverntjenesten har jevnt over relativt lavt sykefravær de siste årene, sammenliknet med andre kommunale barneverntjenester nasjonalt. Sykefravær i seg selv oppleves likevel som krevende både for barn/ungdom og deres familier, ansatte og samarbeidspartnere. Sykefravær følges opp månedlig. Som del av det forebyggende arbeidet mot sykefravær har alle avdelinger årlig definerte arbeidsmiljø- og HMS-relaterte tiltak i sine strategiplaner, integrert som del av kvalitetsutviklingen i tjenesten.

I 2020 og 2021 har tiltak og initiativ for å beholde og styrke faglig og sosialt fellesskap stått sentralt i en tid med fysisk distansering. Sykefraværet i 2021 var på 8 %, noe som er å anse som rimelig lavt i barnevernssammenheng, særlig sett opp mot situasjonen med koronapandemi og tilhørende konsekvenser.

Tabell 6: Totalt sykefravær (langtids- og korttidsfravær) i barneverntjenesten 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sykefravær totalt i barneverntjenesten	7,90 %	8 %	10,70 %	9,50 %	8,60 %	8 %

Kilde: intern rapportering

6.3.3 Turnover og rekruttering

Tabell 7: Turnover i barneverntjenesten 2017 – 2021, faste stillinger.

År	Totalt antall faste ansatte som har sluttet	Turnover i prosent	Ansatte som slutter grunnet ny jobb	Ansatte som slutter av andre årsaker	Eks. på andre årsaker	Antall sluttet i tjenesten grunnet ny jobb med fartstid ca. 3 år eller mer
2021	18	9,3%	11	7	Flytting, pensjon, utfør	7
2020	26	13,5%	16	10		4
2019	8	6,45%	4	4		2
2018	18	9,1%	11	7		7
2017	15	11,4%	9	6		5

Kilde: intern rapportering

I 2021 hadde barneverntjenesten en samlet turnover på 9,3 %. Dette er å anse som lav turnover på barnevernfeltet. Det er noen forskjeller i turnover mellom avdelingene og i all hovedsak er det høyere turnover for ansatte som jobber ute på områdene (Familiens hus og Helsehuset i Lillesand). Vi ser at de fleste ansatte som starter og slutter gjør dette i forbindelse med vikariater i foreldrepermisjoner, i tillegg til enkelte interne bytter mellom avdelinger etter ordinær rekrutteringsprosess. Gjennom 2019 og 2020 har vi i observert et

utviklingstrekk der flere tidligere ansatte har ønsket å søke seg tilbake til stillinger i barneverntjenesten vår.

Turnover følges opp jevnlig opp i de månedlige møtene mellom avdelingsleder, verneombud og tillitsvalgt.

6.3.4 Kompetanseutviklingsplan

Barneverntjenesten har nedsatt en arbeidsgruppe for å lage en Kompetanseutviklingsplan for tjenesten, for å sikre at vi innen 2031 oppfyller kompetansekravet som fremgår av Prop. 133 L (ny barnevernlov som en del av Barnevern-/oppvekstreformen)

Planen omfatter prioriteringer og avlønning med tanke på både å beholde og rekruttere medarbeidere. Tjenestens mål er at 80 % av de ansatte som utfører oppgaver etter ny barnevernlov § 15-3 tredje ledd bokstav a-e (meldinger, undersøkelser, vedtak og oppfølging av tiltaksarbeid, forberedelse av saker til fylkesnemnda) har masterutdanning innen 2031. I all hovedsak vil tjenesten derfor prioritere at ansatte tar master, fremfor 30 studiepoeng med videreutdanning. Samtidig vurderer vi Bufdirs seks videreutdanninger på masternivå som svært relevante og har flere ansatte som har tatt eller søkt på disse.

7 Vurdering av fremtidsutsikter

7.1 Oppvekstreform

Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen er i samarbeid med kommunen godt i gang med å iverksette og gjennomføre store deler av nasjonal oppvekstreform 2022. Fokusområder i 2022 er derfor igangsetting og gjennomføring av reformen, implementering av ny barnevernlov, fortsatt arbeid med plan for kompetanseheving mv.

Det har de siste årene vært flere barnevernssaker i EMD og Høyesterett, noe som har medført krav om endringer i barnevernets praksis. Tjenesten samarbeider tett med kommuneadvokaten om å holde oss oppdatert på nye rettslige krav som stilles, og implementere disse i tjenesten.

Overnevnte innebærer blant annet:

- Fortsatt klar retning når det gjelder å sikre et forebyggende barnevern ved implementering og drift av barnevernfaglige, virksomme og differensierte hjelpetiltak.

- Fortsatt profesjonaliseringsarbeid knyttet til økte forvaltningskrav på barnevernfeltet.
- Fokus på helhetlig og kvalitetssikret oppfølging av barn, biologiske foreldre og fosterhjem i de tilfeller der barneverntjenesten i en kort eller lengre periode overtar omsorgen for barn
- Ta hensyn til og sikre oversikt av effekten av ny finansieringsmodell på barnevernfeltet.
- Arbeid med nasjonal kompetansestrategi i barnevernet.
- Fortsette arbeidet med implementering av krav fra EMD og Høyesterett, samt ny barnevernslov.

7.2 Familiens hus

Fortsatt satsing på Familiens hus (Helsehuset i Lillesand og Ressurssenteret i Birkenes) er svært viktig i det forebyggende arbeidet for barn og unge, både i forbindelse med tidlig å identifisere sårbare familier, og for å tidlig i forløpet kunne iverksette tiltak for å forebygge en skjevutvikling.

7.3 Mangel på fosterhjem

Både nasjonalt og lokalt i Kristiansand og Agder generelt er det stor mangel på fosterhjem. Dette er svært uheldig for barna som må vente lenge på et mer permanent hjem. Sett i sammenheng med den nye praksisen fra EMD om at omsorgsovertakelser skal være midlertidige, kan dette også medføre en mer krevende situasjon for de som er fosterforeldre. Bufetat jobber aktivt med dette, og har satt i gang arbeid for å rekruttere flere fosterhjem. Barneverntjenesten ser at dette blir en utfordring framover. Vi jobber aktivt med å finne plasseringer i slekt og nettverk, slik at det ikke blir nødvendig å gå veien om Bufetat for å stå i fosterhjemsøk.

7.4 Digi Barnevern

Økt digitalisering er et nødvendig verktøy for bedret rettssikkerhet til utsatte barn og unge gjennom oppdaterte og funksjonelle kvalitets- og fagsystemer. Kristiansand kommune deltar i prosjektet Digi barnevern i samarbeid med KS og andre kommuner. Som en del av dette skal nytt fagsystem implementeres i tjenesten i 2022 og 2023. Ut fra det som blir presentert fra Bufdir vil dette ha stor positiv innvirkning på barneverntjenestens arbeid. Vi er godt i gang med planleggingen av implementeringen.

Tiden under pandemien har for øvrig gitt positive konsekvenser i form av økt bruk og tilgjengelighet når det gjelder digitale verktøy, både i samhandlingen med barn og familier, i samarbeidet med andre instanser og kommuner, og internt i barneverntjenesten.

7.5 Barn og unge med rettigheter etter flere lovverk

Barneverntjenesten opplever, i likhet med resten av landet, krevende utfordringer når det gjelder barn og unge som har store hjelpebehov, store omsorgsbehov og rettigheter etter flere lovverk (både barnevern og helse). Disse barna får ikke gode og forsvarlige tilbud fra Kristiansand kommune. Kommunen har ikke egne boliger (barneboliger) for disse, og det er krevende for Kristiansand kommune å tilby gode omsorgs- og avlastningstiltak til disse barna og ungdommene. Bufetat (statlig barnevern) har bistandsplikt, men kommunen har også ansvar for å yte nødvendig helsehjelp. Barna det gjelder har ofte store omsorgs- og behandlingsbehov, og ordinære fosterhjem har ikke mulighet til å ivareta disse behovene. I de tilfellene der kommunen ser seg nødt til å kjøpe tjenester fra private aktører, har disse i stor grad fokus på omsorg, og ikke helse. I tillegg kommer at når Bufetat tilbyr tiltak må kommunen betale for merkostnaden funksjonshemmingen medfører for omsorgstiltaket/institusjonen. Når egenandelen for å få statlig hjem etter 01.01.22 nå har blitt svært høy vil dette bli en svært krevende og kostbar gruppe barn å gi forsvarlige og gode tjenester til.

7.6 Barn og unge med psykisk uhelse

Både i Agder og nasjonalt er det mange barn og unge som sliter med sin psykiske helse. Dette er det satt spesielt fokus på etter koronapandemien. Barneverntjenesten opplever utfordringer med at barn og unge med psykisk uhelse ikke får god nok hjelp tidlig nok, og at behandlingstilbudet ikke er godt nok. Vi opplever at det er et "hull" i tilbudet fra det kommunale hjelpeapparatet til ABUP. Det arbeides for å systematisere samarbeid med spesialiserte tjenester og sikre at barn og unge med psykiske plager får et bedre tilbud.

7.7 Åpenhet og deltakelse

Barneverntjenesten vil fremholde høy aktivitet når det gjelder deltagelse i utviklingsprosjekter statlig og lokalt. Vi vil også fortsette med vår informasjonsvirksomhet i alle sammenhenger der vi blir forespurt.

Det er stor oppmerksomhet på norsk barnevern i befolkningen og i media. Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen er opptatt av å bidra til tillit til tjenesten gjennom tilgjengelighet og åpenhet om hvordan vi løser vårt samfunnsoppdrag.

7.8 Korona

Koronapandemien kan ha gitt konsekvenser for utsatte barn og unge, som det foreløpig er for tidlig å overskue omfanget av. Barneverntjenesten vil ha fokus på

Kristiansand
kommune

dette fremover og vi må ha et godt og planmessig arbeid i samarbeid med psykisk helse for både barn/ungdom og deres foreldre.